

РІК LXX, Ч. 1

СІЧЕНЬ – 2013 – JANUARY

№ 1, VOL. LXX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXX СІЧЕНЬ Ч. 1

Україномовний редактор – Лідія Слиж
Англомовний редактор – Олесь Валло

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА
Оленка Шкробут, Вірляна Ткач,
Святослава Гой-Стром

ISSN 0740-0225

UKRAINIAN NATIONAL
WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXX JANUARY № 1

Ukrainian-language editor – Lidia Slysh
English-language editor – Olesia Wallo

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Olenka Shkrobut, Virlana Tkacz,
Sviatoslava Goy-Strom

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лідія Слиж. «В єдності сила...»	1
Маріянна Заяць. Ділимося вітками та думками	2
Ростислава Федак. Конкурс “Мій рідний край”	4
Діяльність округ та відділів СУА	5
До 75-ліття Василя Стуса	11
Лариса Козак. Парафіяльне свято	13
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views & News	14
Датки на УКУ	15
Olesia Wallo. The Revival of Verterp in Ukraine	16
Igor Kalinec. Вертеп (вірш)	17
Людмила Найденко. Найсвітліша дорога в світі – дорога до Школи	18
Лідія Слиж. Демографічні процеси в Україні	19
Наталія Бойко. Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч 2012	20
Лідія Слиж. Творчість наших читачів (Марія Гугель)	22
Вірші Марії Гугель	23
Вісті зі Стипендійного бюро	24
Доброчинність	26
Відійшли у вічність	28
Ihor Magun. The Changing Spectrum of What to Eat and Not to Eat	29
Дмитер Слутий. Святвечірні пригоди	30
Yara Art Group Presents <i>Koliada and Music from the Carpathians and Midwinter Night</i>	31
Святослава Гой-Стром. Сторінка школяра	33
Єва-Марія Онуфрик. Краплинка (казка)	34
Новорічні віншування	35
Наше харчування	36

На обкладинці: Катерина Кричевська-Росандіч. *Різдвяна ніч.*

On the cover: Kateryna Krychevsky-Rosandich. *Christmas Night.*

- Редакція не завжди поділяє позицію авторів.
- Редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.
- Передруки і переклади матеріалів дозволені за письмовою згодою редактора.
- За точність викладення фактів відповідає лише автор.
- Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.
- Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.
- **ПРОСИМО НЕГАЙНО ПОВІДОМЛЯТИ АДМІНІСТРАЦІЮ ПРО ЗМІНИ АДРЕСИ – ЗМІНИ РОБИМО БЕЗКОШТОВНО.**
- **Посмертні згадки та знімки поміщуємо безкоштовно.**
- Просимо авторів присилати статті до **10 числа місяця.**
- Просимо авторів подавати свої **контактні інформації** зі статтями, щоб редакція могла до Вас звернутися в разі потреби.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”
203 Second Ave., New York, NY 10003**

© Copyright 2013 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org

Адміністратор: Оля Стасюк

Канцелярійні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7**

UNWLA / *Our Life*

203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706

Administrator: **Olha Stasiuk**

Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

\$3 Один примірник / Single copy

\$40 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати.

Our Life magazine is **included** in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch. **Subscribers** are sent renewal letters.

«В єдності сила...»

Дякуючи Богові, ми увійшли у Новий 2013 рік. Українська громада Східної Америки оговталася від урагану «Сенді», в Україні люди перетерпіли вибори до Верховної Ради, а всі ми разом пережили «кінець світу», надуманий шарлатанами заради власної наживи.

Оглянувшись в пройдене, не забудьмо згадати і добрі події, на які багатий кожен рік, в кожному з них є дні та події і щасливі, і не дуже щасливі, і свята, і будні. Щасливо ми відсвяткували проводи Старого року і зустріли Новий рік, частина українців разом з більшістю християнського світу відсвяткувала Різдво Христове 2012 року. В Україні населення та частина українців за її межами дотримуються старого календаря і святкують Різдвяні свята і старий Новий рік в місяці січні.

Але чи повинні ділити нас оті два календарі на радість нашим ворогам, спричиняти між нами ворожнечу, антипатію, чи навіть ненависть? Адже, ми – християни і нашою головною заповіддю є Любов. Слава Богу, в американській українській діаспорі злісного антагонізму між віруючими різних конфесій немає. Тут ми маємо з кого приклад брати, бо живемо в державі, в якій люди різного походження, різних віроісповідувань та різних переконань є одним американським народом. Бо те, що єднає їх є сильнішим за те, що їх ділить.

В Україні, де дотримуються Різдвяних святкувань за старим стилем і святкують два рази Новий рік, в більшості її теренів ворожнечі між християнами окремих конфесій не відчувається. Не тільки тому, що свята відбуваються одночасно, але тому, що мають те спільне, що їх єднає – боротьба за становлення Української незалежної держави. Їх можуть різнити шляхи, методи, але єднає любов до Батьківщини. Зовсім інша ситуація в тих районах України, де має перевагу в суспільстві церква Московського патріархату, яка проповідує серед своїх прихожан ненависть до інших християн, заохочує їх до ворожнечі з ближніми.

В усіх українських церквах люди співають-моляться: «Боже, нам єдність подай», як про якусь милість і дар, але хіба вона може прийти без нас самих? Кожному з нас насам-

перед треба самому прийти до розуміння єдності. Дехто уявляє собі, що правда належить тільки йому, що інші повинні покинути свої переконання, звички і стати під його прапор. Або й групи людей, що об'єдналися в окремі партії, товариства не можуть позбутися своїх амбіцій заради загального добра. Різні переконання, ідеології, світогляди, різна партійна приналежність можуть нас тільки різнити, але не повинні роз'єднувати. Треба навчитися головному – вмінню розрізняти справи більшвартісні від маловартніших і твердо триматися тих справ та дій, що єднують нас в досягненні спільної мети.

Прикладом єдності, толерантності, взаєморозуміння та заємоповаги один до одного є наша жіноча організація – Союз Українок Америки. Адже в суспільній співпраці першим правилом є пошана до людини. Так, ми шануємо одна одну. Ми не ділимося на старших чи молодших, не підкреслюємо, хто якої релігії дотримується, хто до якої партії належить, чи взагалі безпартійний, хто в який час прибув до Америки, чи народився тут. Нас єднає мета, заради якої кожен з нас вступив до СУА – це збереження української ідентичності, української мови, культури, народних звичаїв і обрядів. Недарма кажуть, що Україна є там, де живуть українці. То ж будуймо свою Україну тут, в Америці, єднаймося навколо неї, виховуймо наших дітей і внуків в українському дусі. І тоді Союз Українок Америки буде існувати вічно.

Чому для розвитку належного рівня суспільності так необхідна не тільки єдність, але й високий освітній рівень її членів? Бо чим вищий освітній рівень членів спільноти, тим більше вони здатні на порозуміння між собою у спільних цілях. Ось чому союзанки створили тривалий фонд Жіночих студій у Львівському католицькому університеті. Можливо, якраз високоосвічені жінки в Україні стануть тією консолідуючою силою суспільства, яке зрозуміє в кінці кінців, що лише в єдності народу його сила.

Йдучи в новий рік, не забуваймо, що кожен день приносить нам щось нове. Єднаймося, щоб в тому новому сповнилася віковична мрія в щасливе майбутнє нашого народу.

Лідія Слиз, редактор.

В останньому числі «Нашого життя» за 2012 рік ми підсумували наші здобутки за рік, що минув; з початком 2013 року провід СУА рухається вперед, зосередившись на пошуку нових проєктів і на зміцненні тих, які існують віддавна. Особлива увага буде відведена структурі організації та членству: ми зміцнюватимемо провід наших округ та відділів, в той же час шукаючи нові шляхи збільшення нашого членства. Цей 2013 рік стане 88-м роком незмінної відданості СУА українській діаспорі та 70-м роком від часу появи в світ першого числа «Нашого життя». Цей проміжок часу вміщує десятиліття світових подій і історії нашої громади, і ці події мали безперечний вплив на еволюцію нашої організації та її завдань.

У своїй книзі «Дума України – жіночого роду» (Київ: «Воскресіння», 1993) доктор Марта Богачевська-Хом'як пише про «історичну пам'ять»: «Кожне покоління хоче знати своє минуле, і кожне ставить про це минуле своє питання. Хоча цілком повного минулого не можемо відтворити, та коли оглянемо діяльність груп, яку обійшла нинішня історія, відтворимо повніший образ усієї історії.» Хоча д-р Богачевська-Хом'як мала на увазі вивчення історії організації в Україні для кращого розуміння історії країни, це загальне твердження у вступній частині книги можна з легкістю застосувати до СУА як жіночої організації та невід'ємної частини української діаспори в Америці.

Щоб створити нашу «історичну пам'ять», ми запитали доктора Марту Кічоровську-Кебало (з майбутньою співпрацею з Іриною Кошулап) написати історію СУА англійською мовою. Книга буде зосереджена на двох аспектах історії СУА – як важливої організації в українській громаді і як невід'ємної частини жіночого руху в США. Д-р Кічоровська-Кебало вже заглибилася в процес дослідження, вона ознайомлюється з нашим архівом і розглядає різноманітні підходи до аналізу десятиліть діяльності СУА. Ми маємо на меті надрукувати книгу до травня 2014 року, тобто до наступної конвенції СУА. Ми будемо радо підтримувати д-р Кічоровську-Кебало в цьому проєкті.

Плянуючи свою поїздку у Норт Порт, штат Флорида, в грудні 2012 року, я домовилася про зустріч з Почесними членками СУА 56-го Відділу. Ці непересічні жінки є частиною нашої історії, але вони також є частиною сьогодення СУА. Я хотіла справді послухати цих відданих членок нашої організації, відчути і зрозуміти джерело їх відданості справі і, можливо, відправитися з ними в подорож стежками пам'яті про їх багаторічний шлях в СУА і захопити частку їх мудрості. (Анна Мацілінська, заступниця голови для справ організаційних та Оріся Зінич, зв'язкова віддалених відділів, записали інтерв'ю з цими Почесними членками СУА у лютому 2009 року в рамках нашої інформаційної кампанії. Ці записи стали важливою частиною нашого архіву.)

Три з чотирьох пань вирости в сім'ях, де їхні матері належали до жіночих організацій, і вони пішли їхніми слідами. В ранньому віці в них було закладене розуміння важливості громадської відповідальності, допомоги іншим і волонтерства. Безсумнівно, часи змінилися. Ми зіткнулися з поколінням, чия увага звернена на професійні і матеріальні здобутки. Але чи справді це єдиний і найважливіший критерій успіху? Наші батьки часто жили скромно і ошадно через обставини своєї імміграції, але розбудова власної місцевої громади була важливою частиною їхнього життя. Як нам прищепити це почуття глибокого обов'язку захистити і продовжити наші установи і організації, серед них і СУА, своїм дітям? Це ключ до майбутнього української громади в Америці, і про це неодноразово йшли дискусії. Чи є в нас надія його знайти? За цими замкненими дверима безліч талановитих молодих жінок, які могли б розвивати нашу організацію у майбутньому. Ці жінки можуть погодитися з аргументами розуму, що вони повинні зберігати цю спадщину, але як нам торкнутися їх сердець? Чи можливо запалити в них вогонь, який я побачила в очах моїх співрозмовниць? Може твердження молодих жінок, що вони «занадто зайняті», щоб віддавати час на добровільних засадах СУА це лише «відмовка»? Звичайно, що кілька годин на місяць не можуть бути тягарем. Можливо, ця відмовка живиться відсутністю цього вогню в їхньому серці?

Оцінюючи, що дало їм членство в СУА, всі Почесні членки СУА назвали дуже схожі речі: зв'язок і товариство з іншими українками в Америці, задоволення від своєї роботи в громаді і від своїх досягнень, а також визнання, отримане за їх вклад в СУА та громаду. Вони також переконані, що праця в організації

Зліва: Анна Марія Сусла, голова 56-го Відділу СУА, Почесні членки СУА: Іванна Ратич, Марія Наваринська, Марія Химинець, Іванна Мартинець, заступниця голови СУА Ліда Білоус і в центрі голова СУА Маріянна Заяць.

дала їм змогу поділитися своїми унікальними талантами і професійними уміннями. Для кожного з нас важлива підтримка і співпраця наших колег – були вони важливими і для наших Почесних членок СУА.

Коли їх запитали про те, як привабити, залучити і зацікавити нових членок в СУА, Почесні членки висловили схожі ідеї, і лише щодо одного аспекту їх думки розділились. Ним була мова. Чи повинні ми зберегти нашу ідентичність через українську мову, в тому числі у відділах СУА, чи нам слід бути реалістами і намагатися уникнути повної симіляції, приймаючи англомовні або двомовні відділи. Ця дискусія триває в нашій організації ще з 1950-х років, відколи до Америки прибула «третя хвиля» імігрантів. Моє особисте переконання полягає в тому, що ми повинні заохочувати вживання української мови усіма можливими способами, але ми не можемо не зважати на те, що «Наше життя», наприклад, є двомовним виданням вже протягом багатьох років, багато відділів тепер працюють як двомовні, і наш веб-сайт пропонує інформацію на двох мовах, не виключаючи нікого. Я глибоко переконана, що ми не повинні обмежувати доступ жінок, які ідентифікують себе як українки і бажають дізнатися про нашу громаду і зробити внесок в її розбудову, але не володіють українською мовою. Ми не можемо зупинити час чи повернути його назад.

Під час нашої розмови Почесні членки СУА висловили своє розуміння, що часи дійсно змінилися, і СУА повинен змінюватися з ними, але це стосувалося технічного прогресу, завдяки якому спілкування стало набагато простішим. На їхню думку те, що Екзекутива СУА складається з людей, які розкидані по всій країні, а не зосереджені в одному місті, є позитивним явищем, бо це дозволяє краще представляти наше членство. Проте вони також наголосили, що особистий контакт з відділами має надзвичайно важливе значення. І технологія може його доповнити, але не замінити.

Обговорювалося і наше вільне членство, чії ряди невпинно ростуть – так, ці членки дбають про нашу організацію та підтримують її своєю приналежністю, але чи є спосіб їх залучити, зацікавити до участі в якомусь проєкті і використати їхні таланти? Ми повинні вивчити цю нову когорту членок, яких щораз стає все більше.

Наша розмова іноді поверталася до минулих конвенцій, аналізу сильних сторін одної чи другої голови, до часів, коли вони разом насолоджувалися розквітом наших громадських організацій, в тому числі СУА. Цей блиск в їхніх очах і почуття мети хотілося б якось зібрати, щоб роздати усім нашим жінкам. Для мене було великою честю те, що вони погодились провести кілька годин зі мною і поділитися своїми думками та досвідом. На закінчення кілька цитат (по одній із кожного інтерв'ю) із записів, зроблених в лютому 2009 року.

- *Ми зобов'язані зберегти СУА для наших дочок і онук.*
- *Наша організація побудована на Відділах. Це НАША справа залучати нових членок та організовувати нові Відділи СУА.*
- *Одній жінці легко зійти зі шляху, але це дуже важко зробити цілій групі.*
- *Я впевнена, що наші молоді жінки, у яких є чудові ідеї, приведуть СУА до нових висот, як на національному, так і на місцевому рівнях.*

Я пропоную замислитися над цими мудрими та практичними порадами і взяти їх як вказівку до дії!

Хочу подякувати Почесним членкам СУА з 56-го Відділу за те, що вони знайшли час, щоб зустрітися зі мною і за їх відвертість та турботу, але особливо хочу висловити їм свою дяку за їх любов і відданість нашій організації!

Перебуваючи у Флориді, я мала можливість в Українському релігійному та культурному центрі Св. Андрія подякувати Відділу 56 та всім присутнім організаціям та особам за їх щедрість для програми Лекторію СУА з жіночих студій в Українському католицькому університеті у Львові. Ми Вам щиро вдячні!

Бажаю усім нашим читачам та членкам, а також їхнім сім'ям здоров'я і безпеки у Новому році. Нехай він буде наповнений щастям і Божим благословенням!

Конкурс «Мій рідний край»

Щаслива, що 15 років тому запропонувала проводити конкурс учнівської та студентської молоді «Мій рідний край». Сьогодні він популярний в усій Україні. Було б добре, щоб і українці Америки долучилися до написання дослідницьких робіт про наші видатні особистості. Це були б роботи про жертвовну працю, високу науку і культуру! А з яким зацікавленням їх би читали молоді ровесники в Україні, особливо на Сході і Півдні.

14 вересня у Львові відбулося Свято нагородження дипломантів конкурсу 2012. Понад 130 гостей прибуло з різних куточків України. Велика сесійна зала старовинної Ратуші і поважні гості додавали урочистості.

Дякую Вам, пані Маріянно, що фінансово і духовно допомагаєте проводити цю роботу.

За цей час провели Всесвітні бойківські фестини. Вела Міжнародну конференцію та виставку за участю Міністерства культури України, відкрили нові класи Школи Шляхетних Українок в Рогатині.

До 70-річчя УПА провела свято у Львові за участю п. Богдани Пилип – політв'язня, зв'язкової УПА, якій виповнилося 90 років, пані Ярослави Полюги, голови міської організації СУ м. Львова Ксені Базилюк.

Цікаво провела міська організація Союзу Українок фестиваль-конкурс «УПА – очима молоді», за що я подякувала їм і вручила нагороду від Проводу СУУ. Шкода, що їх роботу не акцентує обласна організація.

Готуємо Свято Олені Степанів в Ходорові (грудень) і презентацію «Споминів» Ірини Руснак, Почесної членки СУА, яка проживає в Рочестері, США у Школі Шляхетних Українок.

Схід надсилає дуже цікаві газетні публікації і на наступний рік кількість учасників ще збільшиться (цьогоріч 166).

Думаю, що роботи Вам сподобаються.

Щирі вітання всьому членству

Пошанування видатних Українок.
14 вересня 2012 р., Львів.

Ростислава Федак,
заступник голови Союзу Українок України.

«Ми всі з України». Спільна світлина дипломантів і гостей конкурсу. 14 вересня 2012 р., Львів.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ В ОКРУЗІ СУА НЬЮ ЙОРК

В неділю 28 жовтня 2012 р. Округна Управа Союзу Українок Америки Нью Йорку організувала і провела зустріч з українським жіноцтвом в приміщенні церковної залі церкви Святого Юра. Фактично зустріч відбулася два рази: після Служб Божих, які починаються о 10 год. ранку і о 12 год. Метою зустрічі було познайомити жінок української громади з історією СУА, її структурою і діяльністю, а також заохотити новоприбулих українок до вступу в СУА.

Члени Округної Управи СУА Нью Йорку старанно готувалися до цього заходу. Заступниці голови СУА Анна Мацілінська вготували запрошення-летючки, які можна було придбати напередодні зустрічі в українських кредитівках та церквах міста Нью Йорку.

В день проведення зустрічі молоді союзниці у вишитих блузках після Богослуження запрошували гостей, роздаючи їм при вході кольоровий буклет про історію СУА.

Зустріч відкрила і вела голова Нью Йоркської Округної Управи СУА Галина Романишин. Пані Романишин представила присутнім почесну голову СУА Ірину Куровицьку, почесну членку СУА і почесну голову Округи Нью-Йорк Надю Савчук, а також голів відділів і референток Нью Йоркської Округи. Зустріч відбувалася у формі дискусії. В залі панувала доброзичлива атмосфера з жартами при смачній каві і солодкому.

Пані Куровицька розповіла присутнім про непросту історію створення СУА. У далекому 1888 році утворилася Національна Рада Жінок США. В 1919 році була створена Національна Рада Жінок України, яку в 1920 році було прийнято до Міжнародної Жіночої Організації. У 1925 році польський уряд не дозволив українкам їхати до Вашингтону на з'їзд Міжнародної Ради Жінок. На тому з'їзді було вирішено усунути українок з Міжнародної Ради Жінок, оскільки Україна не була в той час окремою незалежною країною. Тоді було створено Союз Українок Америки, який став спочатку членом Міжнародної Ради Жіночих Клубів, а потім і членом Міжнародної Жіночої Організації. Ось імена тих, хто дав початок СУА: Юлія Ярема, Олена Лотоцька, Галина Чекаленко. Утворився також і Союз Українок України.

СУА – це організація, яка приймає всіх жінок незалежно від політичної і релігійної приналежності. СУА інформує світ про події в

Україні. Так, завдяки СУА світ дізнався про страшний голод в Україні. У 1933 році відбулася Міжнародна Виставка в Чикаго. Українці збудували свій павільйон в стилі дерев'яної церкви (Архітектор Архипенко). Вони придбали і виставили найкращі мистецькі речі з України.

СУА представляє Україну в ООН: союзниці Надя Шмігель, Ірина Куровицька і Христина Дурбак працюють в тій організації. СУА може висунути свою кандидатку в місцеву раду Нью Йорку. І кожна українка, чим би вона не займалася, може внести свою частку в СУА.

Далі пані Романишин надала слово головам відділів. Голова 125-го Відділу СУА Людмила Грабовська розповіла присутнім, як 12 років тому з ініціативи пані Куровицької молоді жінки об'єдналися у відділ і вступили в СУА. Відділ є дуже активним, зокрема в організації мистецьких програм. Із зароблених фондів надсилається допомога хворим і сиротам в Україні. Пані Грабовська підкреслила, що СУА надає можливість до розкриття особистих талантів кожної жінки. Членкині відділу дістають моральне і естетичне задоволення від своєї діяльності. “Нас ця організація об'єднує” – завершила свій виступ Людмила Грабовська.

Христя Самійленко, голова 113-го Відділу СУА повідомила присутніх, що її відділ переважно займається підтримкою Музею і стипендіатів. Так, відділ запросив Ліну Аріадну, яка погодилася провести збирання фондів на підтримку музею. Пані Самійленко наголосила, що дістає задоволення від співпраці з іншими жінками. Галина Романишин додала, що родина Самійленко є меценатами музею.

З виступу Наталії Думи, голови 83-го Відділу СУА присутні дізналися про діяльність цього надзвичайно активного відділу СУА. Відділ, який налічує 70 членкинь, був організований в 1983 році. Тоді ж вперше союзниці відділу організували Різдвяний виступ українських бандуристів в Рокфеллер Центрі. Багато подій відбулося у відділі за роки його роботи. Так, наприклад, відділ опікується Світличкою, співпрацює з Музеєм. Успішно поєднуючи громадську діяльність із працею, союзниці розповсюджували знання про Україну тоді, коли ще мало хто про неї знав.

Сидять (зліва): Надя Савчук, Галина Романишин, Ірина Куровицька.
Промовляє Маряна Лівша, скарбник Округи СУА Нью Йорк і голова 131-го Відділу СУА, Нью Джерсі.

Промовляють:

Мотря Мілянч
83-ій Відділ

Ірина Куровицька
Почесна голова СУА

Людмила Грабовська
голова 125-го Відділу

Галина Романишин
голова Округи НЙ

Марта Бурачок-Вацик
голова 30-го Відділу

Наталка Дума
голова 83-го Відділу

Христина Саміленко
голова 113-го Відділу

Ліда Семенюк
реф. суп. опіки Округи НЙ

Видання СУА

Далі слово взяла Марта Бурачок, голова 30-го Відділу США. Пані Бурачок підтвердила, що США є чисто українська жіноча організація, не церковна і не політична. Вона займається підтримкою української культури, поширює знання про Україну. Журнал США "Наше життя" є двомовний, українсько-англійський, що сприяє тій цілі. Цей журнал висвітлює різні теми: від медичних до куховарства. Всі можуть дописувати до журналу.

Примірники журналу "Наше життя" за різні роки були виставлені під час зустрічі. Окремо були надруковані цікаві статті з журналу, які висвітлюють діяльність США.

Голова 131-го Відділу Марьяна Лівша розповіла присутнім про утворення відділу з групи молодих жінок, які спочатку належали до 125-го Відділу США, але згодом мешканці Нью Джерзі відокремились і створили там свій відділ. Зараз він налічує 20 членок. Відділ займається збиранням фондів на підтримку будинку перестарілих в Україні, де мешкають 15-18 бувших акторів старшого віку. Два рази на рік, на Різдво і на Великдень, висилаються пакунки з урахуванням побажань, що кому потрібно. Старші люди висловлюють свою вдячність союзнякам. Крім того, 131-ий Відділ США взяв під опіку четверо сиріт, яким буде допомагати з першого і до останнього класу школи на всі шкільні потреби. На всі ці заходи відділ заробляє кошти від проведення забав і зустрічей. Наприклад, зустріч Нового року, Львівський Вечір, Українське Весілля та інші. Голова відділу зазначила, що союзнякам дуже допомагають у проведенні цікавих заходів їхні чоловіки. Пані Лівша закликала присутніх приєднуватися до США.

Референтка суспільної опіки Округи Нью Йорку Лідія Семенюк у своєму виступі наголосила, що США допомагає виховувати дітей в дусі патріотизму. Діти і онуки союзнянок шанують свята, ходять до церкви, відвідують українську школу. Робота в США не забирає багато часу, але дуже важна. Пані Семенюк координує роботу по підтримці будинку перестарілих в Полтаві, а також дитячого будинку в Луганську. Кожен відділ щороку висилає необхідні речі в ті установи.

Голова Округи пані Романишин подякувала Дарії Гензі, яка, маючи бізнес, допомагає висилати пакки в Україну. Вона також відповіла на питання присутніх, зазначила, що США – це також особисті контакти з жінками у різних справах.

Мотря Мілянич поінформувала присутніх про Світличку 83-го Відділу США, яка прий-

має дітей у віці 3-5 років. Вчителі – членки США пані Генза і пані Дроздовська готують і проводять з дітьми Світлички різні свята: Святого Миколая, Різдво, Великдень, День Матері і т.д. Малюки мають нагоду проявити себе на шкільних концертах і на фестивалях. Пані Мілянич заохотила присутніх записувати дітей до української школи та до Світлички.

Леся Юрчишин розповіла, як Союз Українок Америки допоміг їй зробити магістратуру в Голландії і Швеції, за що вона дуже вдячна.

Довголітня членка Округної Управи США в Нью Йорку Уляна Ганущак розповідала про Стипендійну акцію США, яка почалась у 1967 році. За період 1967-2005 було надано 18,000 стипендій на суму понад 4,000,000 доларів в різних країнах світу. Стипендія, звичайно, не покриває всю вартість навчального курсу, а тільки частково, або кошт підручників. США надає стипендії українцям, щоби вони, по-перше, учились, а по-друге, пам'ятали звідки вони походять. Пані Ганущак подякувала всім, хто причинився до Стипендійної акції США.

Під час зустрічі гості давали цікаві пропозиції, як змінити методи праці, щоб залучити нових членок. Дякі жінки залишили свої адреси і номери телефону для дальших контактів з членами Округної Управи США Нью Йорку та з головами відділів США. З задоволенням повідомляємо, що завдяки цій зустрічі новими членами США поповнилися відділи США: 1-ий, 83-й, 113-й і 125-й.

Наприкінці зустрічі голова Нью Йоркської Округи США Г. Романишин висловила подяку всім присутнім за цікаві виступи, а також пароху церкви св. Юра о. Бернарду Панчуку і працівникам церковної канцелярії за допомогу в організації цієї зустрічі.

*Олена Немелівська,
пресова референтка Округи Нью Йорк.*

Від редакції

Союзнянки Округи США Нью Йорк подали гарний приклад іншим для наслідування. Було б добре, якби такі зустрічі союзнянок з жінками громади відбувалися частіше і не лише в Нью Йорку, а у всіх округах США.

ЛЬВІВСЬКИЙ ВЕЧІР

*«Снується спогад про минуле,
В очах сльоза сумна тремтить,
А в серденьку забута пісня
Про чари Львова гомонить.»*

131-ий Відділ Союзу Українок Америки у своїх прагненнях всіляко намагається підтримувати духовний зв'язок із нашими витоками, нашою культурою. «Українські вечорниці», «Українське весілля» та інші проведені культурно-мистецькі заходи відділу не тільки розважальні, але і надзвичайно пізнавальні і користуються великою популярністю серед української громади.

І ось вже вдруге за останні роки союзнянки 131-го Відділу СУА організували «Львівський вечір», який відбувся 20 жовтня 2012 р. у приміщенні української католицької церкви святого Михаїла у містечку Гілсборо, Нью Джерзі.

Багато вихідців Львова нині мешкають за теренами рідного міста, його уродженців можна зустріти у будь-якому куточку світу. Незважаючи на сферу зайнятості, соціальний рівень і стиль життя усі бодай подумки повертаються туди, де вони стали особистістю, де, як і батьківська оселя, їхні корені, які живитимуть їх протягом всього життя. Спогади про нього – сокровенні.

Гості свята, переважно корінні львів'яни, мали чудову нагоду провести суботній вечір в цілковито львівській атмосфері, де усе – від декорацій, музики, поезії і до домашньої кухні та смачної випічки – нагадувало їм про рідне місто.

Голова 131-го Відділу Союзу Українок Америки Маряна Лівша відкрила вечір надзвичайно теплим та чуйним привітанням, зачепивши у кожного із присутніх ностальгічну струну.

Гість програми і хресний батько 131-го відділу СУА артист Ерко Палидович разом із Людмилою Грабовською представили свої дещо ностальгічні пісні, а також задали жартиливою настрою своїми піснями.

Ще один гість програми Олег Чмир – заслужений артист України, соліст оперних театрів України, Росії та Західної Європи, соліст NJ State Opera – здійснив музичну мандрівку закутками Львова, згадавши у своїй програмі усі архітектурні та культурні набутки

Голова відділу Маряна Лівша (справа) відкриває вечір.

міста Лева.

Жодна забава у Львові не проходить без смачних гостинців, яку так вміло готують та вишукано подають галичанки. Оксана Дац, голова Окружної Управи СУА Нью Джерзі, корінна львів'янка, як ніхто знає усі тонкощі кулінарного мистецтва. Приготовані п. Оксаною страви були настільки смачні, що задовольнили смаки найвибагливіших гурманів. А світло ліхтаря, що падало на святковий стіл, доповнювало цю романтично-львівську атмосферу.

Ну і, звичайно, кава... Зварену у традиційних турках каву можна було посмакувати за типово львівськими столиками, розміщеними у задній частині залі перед величезним панно, на якому зображено частину площі Ринок.

Організація такого грандіозного вечора завдячується клопіткій роботі та відданості усіх союзниць 131-го Відділу СУА, а також фі-

нансовій підтримці таких спонсорів як Wells Fargo (клопотання п. Оксани Дац), Української кредитової спілки, сім'ї Хомко та ін. А зібрані кошти будуть спрямовані на підтримку Будинку ветеранів української сцени імені Н.М. Ужвій, яким вже не один рік опікується та матеріально підтримує 131-ий Відділ СУА, а також на утримання чотирьох українських дітей-сиріт.

Безмежжя позитиву, отримане під час «Львівського вечора», цікаві знайомства, тепла атмосфера рідного оточення надовго залишиться у враженнях та пам'яті гостей.

Ольга Бас,
пресова референтка 131-го Відділу СУА.

UNWLA Branch 113 Celebrates the Professional Accomplishments of Zenia Mucha

by Adriana Leshko

Zenia Mucha answers questions from the audience at the Ukrainian Institute of America.
Photo by Olena Sidlovych

As part of its mission to highlight the extraordinary accomplishments of Ukrainian women, this past October, Branch 113 of the UNWLA partnered with the Ukrainian Institute of America to present *An Evening with Zenia Mucha*, current Executive Vice President, Chief Communications Officer for The Walt Disney Company, and former powerhouse advisor to politicians Governor George E. Pataki and Senator Alfonse D'Amato. Branch president Christina Samilenko opened the

evening by contextualizing Mucha's myriad professional accomplishments and awards, which include being named one of The Holmes Report's 100 Most Important In-House Communicators in the World and making PR Week's Top 50 Industry Elite list, culminating in the 2012 Matrix Award from New York Women in Communications, the premiere organization for communications professionals in the metropolitan area. Mucha was presented that award by former ABC

Television Network colleague and broadcast legend Barbara Walters; her fellow recipients included Peggy Noonan, Glenn Close, and Tyra Banks, among others.

Following Samilenko's introduction, Mucha delivered brief remarks during which she stressed the importance of the work ethic and the sense of limitless possibility that her immigrant parents had instilled in her—and then the floor was opened to a spirited and wide-ranging question and answer session. The diverse capacity audience included many young communications professionals eager to hear from a superstar in their field, UNWLA friends and family, as well as some of Mucha's former classmates from the East Village's St. George Ukrainian Catholic School. Topics ranged from the personal to the political and the professional; in response to a crowd appreciative of her time and achievements, Mucha was generous in turn, and answered questions for well over an hour.

While deeply committed to and inspired by her work over the past decade with the Walt Disney corporation, Mucha gave most revealing answers to questions that had to do with her enormously influential time in the public sector, where she was perhaps best known as a right hand to New York State Governor George E. Pataki, with whose political tenure she is practically synonymous. *The New York Times* described her role as expanded beyond communications, "to include virtually every major decision made by the Governor." A lifelong Republican, Mucha spoke candidly about the disenfranchisement she feels from the current iteration of the party, which she characterized as consumed with a focus on social issues to the detriment of the kind of impact-making policies she had a hand in shaping during her tenure with Governor Pataki. However, when she was asked if there is the possibility of

a Governor Zenia Mucha in the future, her answer was a quick and resounding no.

Her respect for and commitment to the governor also account for Mucha's biggest personal and professional regret: not being in New York on September 11, 2001. To this lifelong New York public servant, it felt incongruous not to be in the city in its darkest hour. Professionally, her transition to the private sector meant that Mucha couldn't exert her customary influence to bring Governor Paraki in front of the media to address his state and the nation at large, something she views as a significant missed opportunity for the once presidential candidate.

When Mucha spoke of her time at Disney, it was the company's commitment to quality and the way in which it represents America around the globe that seemed to inspire her most—as well as the fact that her job allows her to interface with each facet of the company, making every day different. While she side-stepped the inevitable "What Disney princess would you be?" question, Mucha did admit that, like all top executives, she had to take a costumed turn around the theme park as part of her corporate initiation process. The memory of rapturous responses from young fans clearly left Mucha moved, but the strategic communicator in her was loathe to divulge the Disney character involved. But perhaps the most direct answer of the evening came in response to a young woman, curious as to how Mucha navigated her way to the pinnacle of such an iconic company (she reports directly to Disney CEO Robert Iger). "Well, I came in at the top," said Mucha with a well-earned chuckle. "So I can't really answer that question."

At the conclusion of the Q & A, Mucha was presented with a bouquet of flowers and a selection of catalogs from the Ukrainian Museum by a member of Branch 113's cultural affairs committee. The reception immediately following featured an abundant culinary spread and a continuation of the lively dialogue that preceded it. Mucha stayed and answered questions until the very end of the evening, a Los Angeles-based power broker happy to be back among the community and in the city that shaped her destiny.

UNWLA Branch 113 members at An Evening with Zenia Mucha.

Photo by Olena Sidlovyeh

6-го січня Великому поетові та патріотові України виповнилося б 75. Неможливо в короткому дописі добрати таких слів, щоб описати життя, яке передчасно і трагічно обірвалося в московських катівнях, а залишило за собою такий могутній нескорений приклад боротьби за волю свого народу та колосально багатий доробок в українській поезії.

Вважаємо, що поданий нижче лист Василя Стуса з заслання до дружини о. Василя Романюка (пізніше Патріярха УПЦ КП) не тільки розповість нашим читачам про каторжні умови поета та його друзів-однодумців на засланні і в каторжних таборах ГУЛАГу, а й стане для нас яскравим свідченням його великої людяності, людини з щедрою душею та чуйним серцем, що, караючись на каторзі, сповнений турботного переживання за всіх своїх побратимів, за рідних і близьких.

Редакція для кращого розуміння листа подає в дужках прізвища осіб, згаданих в листі іменем та першою літерою прізвища.

Грудень-січень – 78р., Матросове.

Шановна Маріє Марківно!
Шановний Тарасе!*
Шановний Миколо!

Дістав од Вас листа – дуже дякую. Післав до о. Василя здоровлення новорічно-різдвяне 16.XII.- рекомендований лист з рекомендованим повідомленням. Звичайно, для цілого гурту їхнього, зичачи, аби сьорбали з одного козацького казана кулешу. Не знаю, чи дістане (квитанція № 66). Так само – на всі закути, де друзі-побратими.

Тішу себе тим, що моя карточка, післана через Вас, таки дійде до о. Василя – дай-но Боже!

Тарасе, мені було дуже приємно читати Твого листа (можна ж – на «Ти»?). Може колись ще й зустрінемося – в повному гурті, спогадаємо. Чомусь мені здається, що часова смуга, розпочата кільканадцять літ тому, йде до прикінця свого (втім, чи не говорить в мені колимський оптимізм, без якого тут прожити було б зовсім не аж так цікаво?).

Працюю, Тарасе в штольні – горну руду у вагонетки. Трохи марудно, зате наскільки це чистіша робота – за ту, що я мав колись у інституті літератури АН УРСР, у газеті. Головне, аби здоров'я не підвело.

Умови такі: мешкаю в гуртожитку, де п'ють, кричать і т.ін. Мав чимало клопотів з цим, нині маю трохи менше. Бо комусь треба знейтралізувати мої творчі потенції, бо в цьому – весь смисл виховної роботи зі мною. Атмосферу навколо мене постійно отрууюють, стеження, провокації, випитування за мене і т. ін.

У цілому мало різниться від Мордовії, але там були друзі. Тут я сам, як палець. Через це – весь поринаю в давні спогади. Звідки знати о. Василеві, п. Данилові Ш(умуку), Славкові Ч(орноволові), Іванові С(вітличному) чи Євгенові С(верстюку), що з ними я щоденно «зустрічаюся» і «бесіди веду»? Їм, може, здається, мовчить Василь, йому вже не про нас (бо листи нещадно крадуть, особливо – одномовні, з України).

Ото ж, Тарасе, я не самотній. Зі мною Гете, Рільке, Гессе (української періодики не читаю: хай її читає хтось).

Трохи був ослаб, але вже все майже – позаду. Звичайно, соснівчани** мою адресу знають (бо мали одного листа). Дещо писала Віра Данилівна*** – про батька, але лист до неї – із Родинська – завернули, я переслав на пошту Миронівки Київської області. Не знаю, чому переїхала, та й чи в Миронівці?

Але листи не йдуть не тільки до друзів у Дубравлазі, але й від них. Мих. Коцюбинська пише мені регулярно, шле й цінні листи, а за п і в р о к у не дістав ж о д н о г о. Львів'яни й кияни мовчать. Дістаю листи лиш од батьків, що в Донецьку мешкають, і дружини та сина (в Києві проживають).

Я гадаю (молю Бога про те), що в Сосновці усе біль-менш залагодиться. Бо і н а к ш е п р о с т о б у т и н е м о ж е. А з цим я зазнаюмлений. Мені навіть прислали фото соснівчан – про В. М. Прислали з Москви – інкогніто. Думаю, чи не злі руки це зробили? А як пропустили? Адже всі мої листи читаються...

З п. Вячеславом Ч(орноволом) я пробував більше півроку разом. Може, трохи менше. Зараз він геть зле себе чує – писала його сестра. Тепер вже нічого не вдієш: скоро – заслання із края то було для мене чи не найкраще сусідкування (надто славна людина, скільки його пам'ятаю).

На Колимі ще мені бути 22 місяці (маю три роки). Але все може бути. Наші часові виміри – не діють. Бо живемо, як у космосі.

Моєму синові, Дмитрові, пішов допіру 12-й річок. Ходить до 5 класу. Я не бачив його вже три роки майже (дружина приїздила вліті, але тут добре псували настрої).

У відпустку, певне, поїхати не пустять, хоч старі мої батьки чуються зле.

У мене, крім заслання, є ще якась біда, бо не дозволяють зняти окремих кутків і самому обрати роботу, як то належить засланцеві. Чогось на мене владці сердиті.

Але часу не марную, працюю над собою – скільки можу.

Тарасе, може мамі сутужно з часом – то пиши до мене Ти, коли це не пов'язано з певними для Тебе невгодами. Справа в тому, що Ніна Антонівна, Рая М(ороз) до мене не пишуть. Із Вірою Калач-Шумук листування перервалося – і я ніч не знаю за дорогих мені людей.

А адресу Марійки Гелевої і Оксани Михайла Осадчого я не знаю на жаль. Так само геть нічого не знаю, як чується Юрко Ш(ухевич). (Здається мені, мов за стома мурами).

Ось уже з місяць, як я не маю листів майже зовсім. Децо пише Стефа Ш(абатура), децо інші засланці. Левко Лук'яненко геть замовк чомусь. Більше знаю за Перм, та й то лише про декого.

11. I. [78 р.] Продовжую відкладеного листа, знаю вже, що О. Тихий щодня бачиться з о. Василем. Знаю, чому замовк Левко Л., знаю... Славко Ч(орновіл) хворий, його мамі геть зле (він якраз сьогодні вирушає на заслання, на цей час уже коло Рузаївки, мабуть)...Ірина К(алинець) вирушила, звичайно, раніше, може, в п'ятницю-суботу ще.

Мені заборонили провідати своїх тяжко хворих батьків у Донецьку. Тепер не знаю, чи вдасться побачитися взагалі...

Звичайно, слав Вам різдвяні поздоровлення – чи дістали?...

Хоч і час нині не дуже веселий, хоч і сподівань на краще – небагато, проте – зичу Вам усього доброго.

Чекаю звісток од Вас.

Сердечно вітаючи – Василь Стус

Додаю трохи для о. Василя: Шановний отче Василю, радий був знати, що моє вітання для Вас і для всього коша Ви дістали. Наші розмови, сподівання, наміри, всі прогнози наші, звірені не з одним із соснівчан – приємні згадки. Але всі ми думаємо в оптимістичному плані, а життя дає все нові уроки песимізму. Гірко те чути. Це не звагання на ілюзії наші, а смуток з приводу того, що сонце значно нижче, ніж мало би ходити. А це дуже б'є на мізки, трохи обмежує у працевиявленні. Проте вибору нема і не може бути. Більший іспит (він справді більшає – з кожним таким разом – багатьох із нас, будь-де суцях) робить нові перерозподіли. І я потерпаю часом, що запаси для перерозподілу все мізернішають.

Ви, певне, маєте академічного Рільке – не дуже в цілому здалого (за винятком Богатирьова й Ратгауза) мені вислали і я дуже втішаюся, хоч і не більше того, (а хотів би більше!).

Не майте серця, коли я «мовчу», бо й до мене, вважайте, «мовчить» увесь найбільший світ. Написав до Петра Рубана, то прийшло повідомлення – без луганського штемпелю.

Надто тяжко думати про Левка Л(ук'яненка)... Ще тяжче, ніж за Вас, братів соснівських.

Кланяюсь і вітаю, зичачи сили і витримки, в с і х братів своїх. Вірю, що Ви там, маючи новий обрій, затканий новими хмарами, збираєтеся на силі й мудро витрачаєте їх – аби стало на весь час випробування. Дякую, що у Вас все гаразд (вірю в це!).

Сердечно обіймаю всіх тісно.

Персонально кланяюсь Олексі Т(ихому). Радію, що Ваш українсько-ленінградський гурт міцніє.

Спогадую Вас щоденно, коли Ви спите, щоночі, коли засинаю, або ж сню Вами, лицарством великої проби. Хай Бог тримає Вас – у своїй опіці!

Ваш В. С.

12. I. 78 р.

* Тарас – вісімнадцятирічний на той час син о. Василя.

** соснівчани – співв'язні о. Василя в Сосновке .

*** Віра Данилівна – дочка Д. Шумука.

Парафіяльне свято

18-го листопада 2012 р. парафіяльна громада Православної церкви св. Петра і Павла у Глен Спей, Нью Йорк за святковим столом привітала з 90-літнім ювілеєм своїх парафіянок Валентину Монтику та Тамару Лихолай. Обидві не раз вмивалися гіркими сльозами за долю рідних в Союзі «нерушимом», пережили важкі роки воєнного лихоліття, поневіряння на чужині в еміграції, поки не знайшли притулок на гостинній американській землі.

Влаштувавши свій побут у США, вступили до Союзу Українок Америки й досі залишаються його активними членами, як і української громади, підтримуючи їх морально і матеріально. Не забувають і про своїх земляків в Україні. Все життя вони не зраджували українське слово. Виростили і виховали своїх дітей у любові до рідної мови, навчили шанувати прадідівські традиції.

Володіючи чудовими голосами, наші ювілятки співають у церковному хорі, а п. Тамара Лихолай, маючи музичну освіту, довгі роки керує цим хором в церкві. А як чудово дзвенять струни бандури, яких торкаються спрацьовані важкою працею руки п. Тамари!

Привітали односельчани в цей день ще одну ювілятку – Олену Сосновську з 75-річчям, надзвичайно активну парафіянку.

Велика шана і низький уклін нашим ювілятам!

Коли запитати в них, що їх підтримувало і підтримує в житті, що дає їм силу, наснагу, витримку і здоров'я вести до сьогоднішнього дня активне життя в громаді, чуємо у відповідь: «Любов і труд».

Не обійшлося без ювілейного торта, який спекла для своїх подруг Ірина Костюк і гучного «Многая Літа!».

Парох церкви о. Нестор Коваль з душевною теплою прощався зі своїми парафіянами до весни. Адже церква на зиму закривається.

Славних ювіляток в цей день прийшла привітати парафіяльна громада сусідньої УКЦеркви св. Володимира на чолі з о. Ярославом Костиком, який запросив парафіян церкви ім. Петра і Павла в зимовий період долучитися до Богослужень в церкві св. Володимира. Обидві церковні громади живуть дружньо, підтримуючи і допомагаючи одні одним.

Зліва: Тамара Лихолай і Валентина Монтика.

Подружжя Сосновських.

Світлина Лариси Козак.

З Днем народження Вас, Дорогі п. Валентино, п. Тамаро і п. Лено!

Нехай для Вас не гасне сонце,
Нехай не віють в душу холоди,
Хай жито на столі і Бог на небі
Рятують завжди від біди.

*Лариса Козак,
членка 62-го Відділу СУА, Глен Спей.*

Marianna Zajac, UNWLA President

In the last issue of 2012, we assessed our work and projects for that year; as 2013 begins, UNWLA's leadership moves forward by intending to focus enthusiastically on building our organization's newest initiatives as well as on strengthening those in existence. We will especially continue to focus on the organization's structure and membership—reinforcing our Regional Council and Branch leadership while, at the same time, looking for new opportunities for membership. 2013 will be the 88th year of UNWLA's continued dedication to the Ukrainian diaspora and the 70th since the first issue of *Our Life* was published. There are decades of world events and community history within this extensive time frame—events which solidly influenced our organization's evolution and assignments.

In her book, *Duma Ukrainy—zhinochoho rodu* (Kyiv: Voskresinnia, 1993), Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak writes about "historical memory" that "Every generation wants to know its past, and every one of them asks a different question about this past. Although it is impossible to capture the past in its entirety, when we examine the activity of groups in recent history, a fuller picture of our entire history will emerge." Although Dr. Bohachevsky-Chomiak is referring to the examination of organizations within Ukraine in order to fully understand Ukraine's history, this broad introductory statement in her book can be easily applied to the UNWLA as a women's and community organization and its integral history in shaping the U.S. diaspora.

In order to create our "historical memory," we have invited Dr. Marta Kichorowska-Kebalo (with the future assistance of Iryna Koshulap) to write the history of the UNWLA (in English). This book will focus on the UNWLA's dual role—important community organization which helped build the diaspora as well as an integral contributor to the U.S. women's movement. Dr. Kichorowska-Kebalo is deep into the research process, is becoming familiar with our archives, and is examining interesting approaches to analyzing decades of UNWLA activity. The intent is for the book to be ready by May 2014, the date of the next Convention. We look forward to supporting Dr. Kichorowska-Kebalo in this project.

Knowing that I would be in the North Port, Florida, vicinity in December, I requested a meeting with the UNWLA Honorary members of Branch 56. (Please see photo on p. 3—Honorary

Members M. Nawarynska, I. Martynec, I. Ratych and M. Chiminec—with Anne-Marie Susla, Br. 56 President, and Lida Bilous, National 4th VP Public Relations.) These remarkable women are part of our history, BUT they are also part of the UNWLA's present. My goal was to really listen to these dedicated UNWLA members, to understand the source of their dedication, and perhaps to travel with them on their decades-long UNWLA road, learning from their wisdom. (Anna Macielinski, VP organizational and membership, and Orysia Zynych, Branches at Large liaison, had already interviewed these honorary members in February 2009 as part of a nationwide awareness campaign. These interviews were an important contribution to our archives.)

Three of the four ladies grew up in families where their mothers belonged to women's organizations, and they followed their mothers' example. The values of community responsibility, helping others, and volunteerism were instilled at an early age. No doubt, times have changed. We are faced with a generation that is focusing on succeeding in the professional and material worlds. But is this the only and most important measure of success? Most of our parents lived frugally and modestly due to the circumstances surrounding their immigration, but an important element of their lives was building their local communities. How do we instill this deep-seated commitment to protect and continue our institutions and organizations, including the UNWLA, into our children's psyche? This is the key to the Ukrainian-American future and has been repeatedly discussed: can we ever hope to wield this key in a way that would open the door to solving this crucial problem? On the other side of this locked door is a plethora of talented young women who could develop the organization for the future. On a rational basis, these women may agree that they should be carrying on this legacy, but HOW do we touch their spirit? Is there a way to instill in them the fire and sparkle I saw in the eyes of my interviewees? Is it possible that the statement by younger women that they are "too busy" to volunteer in the UNWLA is a "copout," an excuse? Certainly, a few hours or less a month could not be a burden. Perhaps this excuse is fueled by a lack of this fire in their spirit?

All of the Honorary Members gave more or less the same list of positive feedback from their membership in the UNWLA—the contact and camaraderie with other Ukrainian-American women, the satisfaction they felt in their community work and accomplishments, and the recognition they received for their contributions to the UNWLA and their communities. These ladies also felt that, through their organizational work, they were able to share their unique talents and professional skills. Each one of us needs positive reinforcement from our peers, and this was also an important factor to our Honorary Members.

The UNWLA Honorary Members, when asked their opinion on how to attract and interest new membership, offered similar opinions across the board, save for one. And that was language. The two opposing viewpoints expressed were that we need to preserve our identity through the Ukrainian language, including UNWLA branches, OR that we must be realistic and head off total assimilation by accepting English-speaking or bilingual branches. This has been a debate in our organization since the 1950s when the “third wave” immigrated to America. My personal belief is that we should encourage and promote the use of the Ukrainian language as much as we can, but shouldn't exclude anyone because of the language. The truth of the matter is that *Our Life* has been bilingual for many years, many branches now function on a bilingual level, and our website is bilingual. I am convinced that we should never exclude women who identify themselves as Ukrainian and who have the desire to learn and to contribute to our communities because of their lack of facility with the language. There is no way we can turn back the clock.

As our conversation progressed, these fine ladies expressed their understanding that times have indeed changed and that the UNWLA needs to change with the times in order to survive. They made these comments, however, in the context of our discussion about technical advancement making communication significantly easier. Many of the ladies stated that the fact that the present Executive Committee consists of people who are scattered throughout the country and no longer centered in one city is a positive development. They felt that this arrangement more fairly represented our membership. But they also firmly stated that personal contact with the branches was essential and that technology could not be a substitute, but rather a supplement. A discussion about our ever-growing pool of members at large ensued: yes, these members care about our organization and sup-

port it through their membership, but was there a way to engage them, to interest them in some project participation and tap their talents? We need to thoroughly examine this developing demographic model.

Intermittently, the conversation would return to a past Convention, to an analysis of the strengths of one President or another, or to a time they enjoyed together in the heyday of our community organizations, including the UNWLA. That sparkle in their eyes and their determination are qualities I wish we could encapsulate and dole out to our women. It was an honor that they agreed to spend a few hours with me and share their thoughts and experiences. Allow me to end with quotes (a sentence per interviewee) from the 2009 interviews with these remarkable women.

- *We have a responsibility to maintain the UNWLA for our daughters and granddaughters.*
- *Our organization is built on Branches. It is up to US to attract new members and organize new Branches.*
- *It is easy for one woman to fall by the wayside, but very difficult for a group to do so.*
- *I am confident that our young women, who have some excellent ideas, will take the UNWLA to a higher position both nationwide and in local areas.*

I suggest we contemplate and act on each of these wise but practical statements!

I would like to thank the Honorary Members of Branch 56 for taking the time to meet with me and for their honesty and thoughtfulness, but I especially wish to thank them for their love of and dedication to our organization!

During this time in Florida, at a well-attended luncheon held at St. Andriy's Community Center, I was afforded the opportunity to thank Branch 56 and all organizations and individuals present for their generosity towards the UNWLA Women's Studies Lectureship at the Ukrainian Catholic University in L'viv. Thank you!

Wishing all of our readers, membership and their families a Healthy and Safe New Year—filled with happiness and blessings from God!

1,000 дол. — 101-ий Відділ СУА в Чикаго, Ілл.

\$50 — Anya Reynarowycz

500 дол. — 73-ій Відділ СУА в Бріджпорт, Конн.

\$25 — Jerome Maryniuk and Diane Lee Bertoy

Our sincere thanks to our contributors. Жертводавцям щиро дякуємо!

TO CONTRIBUTE TO THIS EFFORT, PLEASE MAKE YOUR CHECK PAYABLE TO "UNWLA" with the notation reading "UNWLA Endowment Fund at UCU" AND MAIL DIRECTLY TO UNWLA HEADQUARTERS 203 SECOND AVE, NY, NY 10003

The Revival of Vertep in Ukraine

by Olesia Wallo

The lovely Ukrainian tradition of visiting homes at Christmas with a short Nativity play known as *vertep* has been observed at least since the 17th century. During the Soviet times, however, participating in a *vertep* could have serious repercussions, so the colorfully dressed processions of *vertep* characters—shepherds, angels, the three magi, King Herod, Death, a devil, and various other figures—became a rare sight, especially in cities.

The revival of this tradition by dissidents and patriotic L'viv intelligentsia in the Thaw period came to a brutal end in January of 1972, when 19 *vertep* participants were arrested and later tried for anti-Soviet propaganda. Among them was Vasyl' Stus, who had actually joined the L'viv *vertep* that year during his brief visit to the city. The next mass revival of *vertep* traditions in Western Ukraine did not occur until the late 1980s, when in the span of just one or two years, the pervasive atmosphere of fear gave way to elation, infectious enthusiasm, and a belief that almost anything was possible. And *vertepy* played no small part in this transformation.

In the late 1980s, I was just a young L'viv school-girl, but I remember vividly the lively *vertep* rehearsals in our tiny apartment, the painstaking work on costumes and props, and the growing excitement as Christmas approached. My parents were avid *vertep* organizers: year after year, they recruited a group of relatives and friends to learn newly rediscovered carols and practice their roles in the Nativity play. Mom wrote many of the scripts herself, often in verse, and in the absence of published collections of carols, she would type up multiple copies of carol lyrics on her old typewriter. Dad, an electrical engineer, built a special battery-powered star of Bethlehem that lit up at night. There were always one or two expert musicians on hand, who made sure the singing was up to par, and those with connections in the theater circles would do their best to procure at least some professionally

made costumes. At first, their group practiced utmost caution, carefully hiding their colorful clothes under long winter coats and visiting only the homes of trusted friends and acquaintances. But already in 1988, the political and cultural climate began to change.

The revival of public *vertep* performances was spearheaded by the Lion Society (*Tovarystvo Leva*), a student and youth organization established in L'viv in 1987. Luba Procyk, a member of UNWLA Branch 97 in Buffalo, NY, was part of the Lion Society's ethnographic section and an active participant in its *vertepy* between 1989 and 1991. She remembers that the first open *vertep* procession went through downtown L'viv in January of 1988, under the watchful eye of local police. The next year, one of the cars transporting the *vertep* organized by the Lion Society was in a minor accident, which forced the participants to take public transportation. While they were initially a bit apprehensive, especially when a few suspicious-looking men began harassing them on the tram, their group soon discovered just how much excitement they could generate in a city starved for uninhibited religious and cultural self-expression.

"Tram drivers who spotted us walking downtown would make illegal stops along their route to offer us a ride and ask us to sing a few carols," recalls Ms.

Procyk, "and all the passengers would join in singing." People in the streets smiled and responded to the group's greeting, "Christ Is Born!" with the traditional, but at that point almost forgotten "Indeed He Is Born!" When the following Christmas the Lion Society's *vertep* visited the home of the renowned dissident Viacheslav Chornovil (one of those arrested in 1972), both he and his wife, Atena Pashko, enjoyed it so much that they begged the group to do a repeat performance in the nearby apartment of the well-known L'viv actor Sviatoslav Maksymchuk. Although the Lion Society members were a little nervous per-

forming their amateur *vertep* in front of the famous professional actor, to their relief, he really liked it.

The scripts for both the 1989 and the 1990 *vertepy* were written by Iryna Kalynets', another famous arrestee of 1972, and included some unusual characters. For example, in the 1990 *vertep* Ms. Procyk played the role of Abraham's wife. Their devil character that year was outfitted in a black tuxedo and a top hat, borrowed from the L'viv Opera House, and delivered a speech couched in familiar Soviet rhetoric—about coming from the east to bring culture and industry to Ukraine and to make all nations brothers. The script of that *vertep* also incorporated poetry by Vasyl' Stus, which was still forbidden at the time. The reciting of these poems would inevitably bring on first disbelief and then great joy in the audiences.

The Lion Society's *vertep* performances were in such demand that by the third day of Christmas, the participants would often be exhausted, with voices hoarse from singing. However, they pressed on, visiting homes late into the night, and often resumed their performances on Epiphany Day, January 19th.

By the Christmas of 1990, live Nativity plays had gained so much ground that a *Vertep* Parade was held in L'viv's Market Square, right in front of the City Hall. *Vertepy* from various towns and villages in the L'viv region joined the local groups in showcasing their talents and publicly celebrating Christ's birth. The spectators filled the entire Market Square and some of its side streets. "As I approached one of the four microphones on the stage to recite my lines, I thought to myself that never again in my life would I have an opportunity to address such an enormous audience," remembers Ms. Procyk. Her hunch was

right, as that year probably saw the peak of enthusiasm over newly revived *vertep* traditions. About 60 *vertep* groups had participated in the Parade; eight of them were acknowledged as the best and invited to give more performances at different concert venues across L'viv. One of those eight was a student *vertep* from the Academy of Veterinary Medicine, organized by my father who taught at that institution at the time.

The following year, the Lion Society gathered a *vertep* once again—this time using the modernist poetry by Ihor Kalynets' in their script. But as *vertepy* quickly became a permanent fixture of Christmas celebrations in Ukraine, their group moved on to other activities.

My own family kept up the tradition a little longer. In 1990, emboldened by the sweeping cultural and national renaissance in L'viv, my parents decided to include children in their *vertep*. My first role as a little shepherd was memorable, but not as exciting as playing one of the angels the next year. I wore a long white dress, and my ever inventive father fashioned a pair of wings for me out of wire and gauze. You had to put them on like a backpack, and although they made getting in and out of the car very cumbersome, I proudly wore them as we went from home to home—announcing the birth of the Holy Child and a rebirth of hope for all of Ukraine that a better future was on the way.

* * *

Unfortunately, there are almost no photos or videos documenting these momentous events in L'viv. Even in the early 1990s, good-quality picture and video cameras were still a rare commodity in Ukraine. That is why, despite my best efforts to find images from the *vertep* revival in L'viv, no photos accompany this article.

Ігор Калинець

Вертен

Підпираючись костуром ямбів,
натягнувши кирею традицій,
прощаюсь з віком атомним,
бо щось мені не сидиться.

І вже мандрівним спудеєм
топчу снігові верета,
промінявши жупища келій
на біблійну скриньку вертепу.

Затихає хупаве місто.
Стіл. Заметіль. Гостина.
У кратерах макітр замішане
тісто солодке стигне.

Бринять ракети веретен
в галактиці каганцевої містики.
На сосновім деці вертепу
починається перше дійство.

(з циклу "Відчинення вертепу," 1967)

НАЙСВІТЛІША ДОРОГА В СВІТІ – ДОРОГА ДО ШКОЛИ

Приємні подій в житті українців в Росії трапляються не так часто. А якщо вони стосуються наших діток – вдвічі приємніше.

4 листопада 2012 року у Нижньому Новгороді відбулося урочисте відкриття української недільної школи ім. Тараса Шевченка. Приміщення Генерального консульства України в цей день було ошатно прибрано українськими рушниками, майоріло яскравими вишиванками і було наповнене теплими посмішками та дитячим сміхом.

Чоловічий ансамбль «Джерело» привітав маленьких школяриків невеликим концертом української пісні. Жінки напекли дітям булочок-«жайворонків» і смачний коровай. Учасників свята прийшли привітати численні представники владних структур міста, бізнесу, культурних і навчальних закладів Нижнього Новгорода, яким не байдуже життя міста, для яких турбота про дітей – не просто слова. Вони урочисто обіцяли школі всіляку підтримку й патронат.

Та, безумовно, основними персонажами були учні. Відчувалося, що вони вже звикли до вишитих сорочечок, добре один одного знають і давно дружать. Вони показали добре вивчений сценарій з хвилюючими віршами і патріотичними словами, які торкають душі дорослих і, віримо, будуть програмними для підростаючої малечі.

Після урочистого відкриття з обов'язковим перерізуванням символічної стрічечки, дітки відправилися на перший у своєму житті урочистий український урок, який підготувала і майстерно провела Тетяна Григорівна Щербатюк. Далі для освітян Поволжя Генконсульством було влаштовано «крутий стіл», де присутні вчителі мали змогу обмінятися досвідом, поділитися своїми набутками на освітянській ниві, вирішити нагальні проблеми, домовитися про подальшу співпрацю з новою школою.

Хочеться висловити радість з нагоди започаткування великої й важливої справи на ниві української освіти на теренах Росії, висловити щирі вітання учителям, більшість з яких жінки, людям, які не побоялися підставити свої тендітні плечі до нелегкої справи. Хочеться побажати довгих років школі, творчої наснаги директорці Оксані Романівні Янишевській, професійного уміння вчителькам, терпіння їхнім чоловікам і всім доброго здоров'я.

Нову школу відкрито!

Освітняни.

Принагідно хочу сповістити, що незабаром відкриється ще одна українська недільна школа в Республіці Удмуртія в місті Іжевську. Там також приділяється багато уваги розвитку українства й утримання в українському дусі підростаючого покоління. Але відкриття школи – справа не проста і не легка. На превеликий жаль, частина українських шкіл в Башкортостані закриваються з тих, чи інших причин. Тому великі надії покладаємо, що з започаткуванням Асоціації українських недільних шкіл, за яке взявся кандидат історичних наук, доцент Денис Аркадієвич Чернієнко, справи підуть на краще.

В добру путь!

Людмила Найдено,
заступник голови Нижнекамської
національно-культурної автономії
«Українське товариство «Вербиченька».

ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

Вважаю, що деяке підвищення народжуваності в Україні в останній час (за даними Державного комітету статистики України) відбувається завдяки оптимізму жінок. Природний інстинкт жінки стати матір'ю попри всі негаразди все таки перемагає. В той час, як серед чоловічої половини населення України зростає алкоголізм.

Найбільша чисельність населення в Україні – 52.2 млн. осіб – була зафіксована в 1993 році, після чого розпочався процес її напінного скорочення. На 1 квітня 2012 р. в Україні проживало 45.6 млн. осіб. А за прогнозами Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України у 2050 р. кількість населення України, ймовірно, становитиме 39,1 млн осіб. Серед причин слід назвати, зокрема:

- низьку тривалість життя. За даними служби статистики середня тривалість життя в Україні становить 70,4 року (для чоловіків – 65,2 року, для жінок – 75,5 року).
- зменшення народжуваності, що співпадає із загальноєвропейським трендом.

Зупинимось детальніше на причинах низької народжуваності в Україні. Найнижчий коефіцієнт народжуваності припадав на 2001 рік – 7.7 народжень на тис. населення. В останні роки цей показник зростає. У 2012 році на тисячу населення народилося 11 дітей. З задоволенням констатуємо той факт, що у Києві за перше півріччя 2012 року народилося на 20 немовлят більше, ніж померло людей. Але попри оптимістичні показники, зазначають експерти, українське суспільство все одно невпинно скорочується.

Слід відмітити, що державна допомога при народженні дитини відіграє немаловажну роль. Так, у 2012 році при народженні першої дитини держава виплачувала одноразово 27330 грн. Ця сума виплачувалась протягом року. На другу дитину – 54660 грн, на третю і кожну наступну дитину – 109320 грн протягом 72 місяців рівними частинами.

Держава підтримує вже народжених дітей, проте матеріальні вкладення в дитину починаються задовго до її народження – з початку постановки майбутньої матері на облік і з моменту надання амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги. Медичне обслуговування вагітності та пологів стає значною статтею видатків молодій сім'ї.

Дослідженнями доведено, що на показники відтворення населення насамперед впливають умови життя населення. Держава повинна проводити комплексну демографічну політику, яка передбачає також активну роботу у сферах житлового будівництва, охорони здоров'я, працевлаштування, освіти, фінансів тощо.

Однак в Україні найтипівішими залишаються однодітні сім'ї (дві третини сімей). Адже одноразові виплати – це не єдиний чинник впливу на народжуваність. Непевність у майбутньому, малозабезпеченість, відсутність житлових умов – ось негативні фактори народжуваності. Намаловажне значення мають житлові умови молодих сімей. Більшість молодих сімей не може отримати доступ на ринок житла навіть за бюджетної підтримки, зважаючи на жорсткі умови кредитування та його високу вартість.

На стан народжуваності впливають різні фактори. Один з них – це безробіття. У 2011 році середній рівень безробіття становив 7,9 відсотків, а серед молоді дітородного віку рівень безробіття становив 20 відсотків. У сільській місцевості безробітних було 30 відсотків.

Медицина повідомляє, що понад 20 відсотків молодих жінок в Україні за станом здоров'я не можуть народжувати дітей.

Модним став в Україні «громадянський шлюб», який не дає поповнення населення.

Загострюються проблеми матеріально-го утримання і виховання дітей у сім'ях, особливо молодих, багатодітних та неповних, з несприятливим морально-психологічним мікрокліматом. Статистика свідчить, що близько 22 тисяч дітей-сиріт проживають в інтернатах, які утримуються за рахунок держави. Близько 170 тисяч дітей проживають у неблагополучних сім'ях. Щороку до 7 тис. дітей втрачають батьків внаслідок позбавлення останніх батьківських прав.

У зв'язку з тим, що відкрите суспільство сприяє орієнтації на західні високі стандарти рівня життя, більшість сімей відмовляються від народження другої дитини.

На процес глобального зниження народжуваності впливають зміни в соціальному статусі жінки, розширення сфери її позасімейних інтересів, підвищення рівня освіти та зайнятості.

Опрацювала Лідія Служ.

Учасники святкувань
100-ліття Пласту
у місті Львові.

Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч (ЮМПЗ) 2012 року

Цього разу ЮМПЗ відбулася в Україні. Це святкування 100-ліття Пласту було поділене на два етапи. Під час першого етапу з 9 по 18 серпня пластуни таборували у таборах за їхнім вибором. Всього було 26 таборів для пластунів різного віку від новацтва до пластунів-сеньйорів. Вони пройшли у шістьох областях (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Хмельницька, Харківська). Всього в таборах взяло участь 1302 пластуни.

Я вибрала мистецько-вишкільний табір «Метаморфози», котрий відбувався у селі Руський Мочар поблизу міста Ужгорода, на Закарпатті. На цьому таборі було понад 60 пластунів із України, Америки, Канади, Австралії, Німеччини, Бельгії та Аргентини. Аркадія Перекліта, із мого гуртка в станиці Детройт, теж була на цьому цікавому таборі. Я зауважила, що табори в Україні трошки відрізняються від таборів в Америці. Там я почула нові пластові пісні, котрі популярні серед пластунів в Україні, відчула деяку різницю у словах пісень, а також обмінялася відзначками з пластунами інших країн.

Дні збігали дуже швидко, а ми все більше здружувалися. Кожного дня ми ходили на різні гутірки, на яких слухали про різні види та напрямки мистецтва. Під час них ми мали нагоду самі змайструвати річ у жанрі того мистецтва, про котре розповідалося. Ми малювали на склі у стилі абстракціонізму, писали різними шрифтами у стилі футуризму і робили плякати, листівки, витинанки, деку-

паж, валяння, шкрябання, екслібріс, лендарт, ляльки мотанки, планер та різьбу по дереву. А також займалися моделюванням, фільмуванням, фотографуванням, співом і танцями. Професійні художники допомагали кожному учаснику намалювати краєвид навколо нашого табору. Всі ці роботи були перевірені та оцінені в передостанній день табору. Ми мали також нагоду пограти на гуцульській та бойківській трембітах, рогах та сопілках. Цьому

нас навчали два музиканти з гурту «Коралі». Я дуже розширила свої мистецькі знання та вміння, навчилася бути більш самостійною та вдячною за все, що маю.

Як звичайно, табір був поділений на гуртки. Кожного дня чергував один з гуртків, котрий готував їжу, мив посуд, приносив воду з річки у каністрах, розпалював вогонь для варення, відбував стійку та писав хроніку про події минулого дня. Їжа, котру ми готували, була дуже смачною, але перед їдою кожен гурток повинен був швидко підготувати та виступити із сценкою на тему, котру вибрав черговий гурток. Після коротких виступів всі разом просили комендантку табору першою спробувати приготовлену їжу та оцінити її.

Після вечері ми веселились біля ватри або робили щось інше на тему дня. Наприклад, вбиралися, танцювали та показували сценки у стилі гіпі. У день рок культури ми одягались, як рокери та веселились під музику цього жанру. В останній день табору ми

*«Пласт
об'єднав нас,
українців
цілого світу
нашою рідною
українською
мовою, піснею
та тради-
ціями».*

поїхали автобусом до Ужгороду, де провели пару годин вільного часу після відвідин церкви, екскурсії по замку та огляду картинної галерії. Опівночі ми виїхали поїздом до Львова, де з'їжджалися пластуни та учасники з інших таборів.

Всі розкладали намети на території Українського Католицького Університету (УКУ), де і відбувався другий етап ЮМПЗ з 19 по 25 серпня. Приймали нас дуже привітно і ми мали можливість трошки відпочити, бо більшість таборів не були легкими.

Ще до офіційного початку Ювілейної Зустрічі, на Личаківському кладовищі відбулося вшанування пам'яті основоположника Пласту Олександра Тисовського, Дрота, Начального Пластуна Северина Левицького, Сірого Лева та пластунів, які загинули в боротьбі за Україну і на честь яких був встановлений пам'ятник пластунам. Дев'ятнадцятого серпня розпочалося ЮМПЗ Службою Божою, котру відправив Владика Гліб Лончина. Після цього понад тисяча пластунів марширували із території УКУ через Стрийський парк до центру Львова. Пробігали мурашки по тілі, коли ми всі разом, пластуни з десяти країн світу: України, Америки, Канади, Австралії, Бельгії, Німеччини, Великобританії, Польщі, Австрії та Аргентини, йдучи вулицями чарівного міста, де 100 років тому зароджувався Пласт, вигукували: «Ми любимо Пласт». Люди з захопленнями поглядами супроводжували нас.

Відкриття урочистостей відбулося на площі перед пам'ятником Тарасу Шевченку. Виступали керівники Пласту з різних країн. По закінченні був встановлений національний рекорд України під назвою «Найдовший ланцюг із пластових хусток». Всі пластуни вишикувалися на площі і зв'язали хустки ЮМПЗ між собою у мотузку, яка утворила величезне коло. Експерти з реєстру рекордів України зафіксували рекорд, помірявши ланцюг, довжина якого становила 393 метри.

Ввечері відбувся святковий концерт на сцені території УКУ, а також виступи – представлення пластових організацій з десяти країн світу. Кожен наступний день завершувався концертами та виступами різних гуртів. Всі учасники ЮМПЗ були розділені на чотири групи. З 20 по 23 серпня кожна з яких мала нагоду побувати у чотирьох місцях. Так 20 серпня моя група побували у Львівському парку “Погулянка,” де ми мусли зробити якнайбільше точок за виділений нам час. Ми стріляли із рушниць та рогатки, пили на канойках,

Ярема Пришляк (Австралія), Наталя Бойко (США), Олеся Фединська (США), Дарій Дубицький (Німеччина) перед пам'ятником Тараса Шевченка у Львові.

займались паркором, в'язали вузли, ходили по шнурку і так далі.

Наступного дня був Шевченківський Гай, де творили мистецькі вироби, вправлялись у писанкарстві, ковальстві, кераміці, ізонитці та народному танцю. У Золочівському замку пластуни мали можливість відвідати екскурсію, подивитися вистави театру, вивчити танці середньовіччя, постріляти з лука, осідлати коня та фехтувати. Ще один день брали участь у різних заходах на території УКУ. Грала спортивні ігри: футбол, фрізбі, волейбол, проводили досліди в науковому наметі, конструювали батарейку з лимона, здійснювали досліди з гарячим льодом, знайомилися з настільними іграми, отримали навички самооборони.

Двадцять четвертого серпня відбулося святкування незалежності України біля пам'ятника Іванові Франку, молебень за майбутнє Пласту та офіційне закриття ЮМПЗ 2012 року. В той день було багато вільного часу і можна було погуляти вулицями старовинного Львова.

Двадцять п'ятого серпня всі попрощалися і розїхалися по домівках. Надзвичайно важко було розлучатися з друзями, але у кожного залишилося море позитивних вражень, спогадів і величезна любов до Пласту та України. Пласт об'єднав нас, українців цілого світу нашою рідною українською мовою, піснями та традиціями. Я ніколи не забуду жодної хвилини, проведеної з друзями на таборі та ЮМПЗ і з нетерпінням буду чекати нових зустрічей.

*Наталя Бойко,
пластунка-розвідувачка.*

МАРІЯ ГУТЕЛЬ

Про себе пані Марія каже, що любить людей і любить співати для них, нести слово і пісню. І хоча за професією вона філолог (викладач української мови і літератури), закінчила Київський університет ім. Т.Г. Шевченка, але по житті йде з поезією і музикою, адже має пісенну душу, а в серці народжуються поетичні рядки.

Марія Гутель, з дому Бойко народилася на Поділлі (Вінницька область) в Україні. Після університету працювала старшим редактором у видавництві «Поділля» в місті Хмельницькому (колишній Проскурів), в обласному товаристві «Знання» – виступала з лекціями, потім заступником директора школи-інтернату, завідуючою методичним кабінетом для викладачів Хмельницького технологічного інституту.

Скільки себе пам'ятає, з дитинства співала і декламувала. Мала грамоти і нагороди з різних фестивалів. Була солісткою хору вчителів м. Хмельницького, академічного хору інституту.

Пізніше разом зі своїми дітьми, професійними артистами організували концертну групу «Калина» і виступали з концертами. Разом з дочкою створили три концертні програми – літературна частина пані Марії, а музичну частину написала дочка Леся. Всі концерти користувались успіхом у глядачів. До свят та визначних подій завжди писала сценарії.

Вже 20-ий рік пані Марія проживає в Америці, куди занесла її доля. Але й тут знайшла своє місце. Поселившись у Глен Спеї, Нью Йорк відразу вступила до 62-го Відділу СУА, активно включилася в громадське життя оселі «Верховина».

В розмові призналася, що Бога пізнала уже в зрілому віці (адже жила в атеїстичній державі), і саме Бог давав силу доглядати важко хворого чоловіка:

Як добре мені з моїм Богом,
Я щастя такого не знала.
Як добре мені з Його Словом,
Яке лиш тепер я пізнала.

Довгі роки пані Марія була імпрезовою референткою 62-го Відділу СУА. З приємністю згадує, як кожного року проводили Свято Матері, Свято Врожаю, відзначали День Незалежності України, День Листопадового Зриву, День народження Лесі Українки (відділ носить ім'я видатної поетеси).

Теплими словами згадує пані Марія людей, які завжди були поруч, з якими разом готували і проводили всі імпрези. Це Тамара Лихолай – керівник мішаного хору української громади Глен Спею і прекрасна солістка і бандуристка, з якою співали дуєтом. Акомпаніатор хору бандурист Володимир Мазяр, який був справжнім мистцем, чудово декорував сцену. Анатолій Волвич, активний громадський діяч, який фільмував всі концерти. Тепер можна придбати у його дружини відеофільми, зняті ним. Святослава Гой-Стром, Заслужений працівник культури України, яка внесла професійність у проведенні святкових заходів у громаді села.

Марія Гутель не знає втоми, бере участь у всіх акціях і заходах, що проводяться в громаді. Чи то збірки на допомогіві акції Україні, чи Різдвяний і Великодній базарі через СУА, через громадський комітет Глен Спею, чи через ООЧУС, – скрізь вона активна. Люблять наші українські страви і американці, які охоче приходять на базарі і відрами купують смачний борщ, запашні вареники і солодке печиво.

З жалем констатує той факт, що з кожним роком громада села природно зменшується. Відлітають один за одним у вирій її друзі.

Марія Гутель з дітьми – учасниками Свята Врожаю.

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

Христос Родиться!

Різдвяний час – одержуємо багато святочних побажань від стипендіатів з України.

Вітаємо і їх з Новим Роком 2013 та празником Різдва Христового!
Бажаємо дальших успіхів в навчанні, сили та здоров'я!
Нехай Малий Ісус благословить!

Марія Полянська та членки Комісії Стипендій СУА.

До нас пишуть...

з України

Шановна пані Маріє!

Вкотре раз пишу Вам, і вкотре раз дуже сильно вдячна за Вашу щирість і доброту. Не знаю, як я маю Вам віддячитися. Недавно я одержала Вашу стипендію, яка мені дуже допомогла. Я ще навчаюся, уже на третьому курсі. Буду медсестрою. Мені дуже подобається моя майбутня спеціальність. Зараз ми вивчаємо педіатрію [...] так цікаво працювати з людьми, яким потрібна допомога.

Я чула про надзвичайну ситуацію у Вашому місті, про страшне лихо, кількість жертв і теперішні умови проживання. Як Ви пережили це горе? Сподіюсь, що у Вас все добре [...] Також хотіла б Вас привітати з наступним Новим Роком і Різдвом Христовим [...] бажаю, щоб щастя додавалося, радість множилася, горе віднімалося... Ви вже давно свою доброту і щирість ділите із нами, дітьми з України, які потребують Вашої допомоги... Бажаю Вам всього-всього найкращого!

Ваша Марія.

Пані Звенислава Лебедович є опікункою Марії, за що ми їй безмежно вдячні.

М.П.

* * *

Вітаю Вас, пані Полянська!

Зараз я закінчив університет та отримав диплом спеціаліста з менеджменту, і дуже дякую Вам за постійну стипендійну підтримку на протязі усіх років, вона мені дуже допомогла отримати знання та вищу освіту у напрямку менеджмент.

[...] Сподіюсь, що у Вас та Ваших близьких все добре [...] бажаю Вам здоров'я, успіхів та усього найкращого! Хочу також привітати зі святом Днем Конституції України та ще раз дуже "сильно" подякувати Вам!

З повагою,

Анатолій.

Радіємо успіхами Анатолія та гратулюємо членкам 38-го Відділу СУА в Денвері, Колорадо, які вірили в нього та спонсорували його від 9-го класу до закінчення вищих студій. Спасибі!

М.П.

Союзянки

Шановна пані Марія Полянська!

З нагоди 45-літнього існування 92-го Відділу СУА в Манвіл, Нью Джерзі, членки пересилають тисячу доларів (1,000 дол.) до Стипендійної Акції СУА.

Рівнож просимо дальше підтримувати нашого стипендіята Бориса М. з України. В тім році наш Відділ кінчить свою діяльність. Брак членства.

З повагою до Вас,

Таня Рішко.

Дорогі Пані!

Прикро мені, що після 45-ти років муравлиної праці в різних ділянках Союзу Українок Америки, зокрема, довголітньої підтримки Стипендійної Акції СУА, рішено припинити діяльність Відділу. Ваш щедрий внесок забезпечить стипендії Борисові на декілька років. Від його імені складаю Вам щире подяку.

Бажаю Вам усім усього найкращого та вітаю з Новим Роком та Різдвам Христовим!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД 2012

1,000 дол. – Люба Більовщук (98), 92-ий Відділ СУА

500 дол. – Helen L Pyrytk

330 дол. – Мирон і Славомира Білас (90)

300 дол. – Надія Яворів (98)

250 дол. – Іванна Головата (56), Анна Максимович (43)

220 дол. – 115-ий Відділ СУА (115)

110 дол. – Евген і Ляна Бабій (106),

100 дол. – Rocco & Sonja Berardi (98))

25 дол. – Milton Somkaylo

21 дол. – Рената Бігун (28)

ІЗ РІЗНИХ НАГОД

У радісну 60-ту річницю подружнього життя панства Марії та Мирона Наваринських пересилаю їм побажання усього найкращого та Многих Літ! З тієї нагоди складаю 100 дол. – на Стипендійну Акцію СУА через 56-ий Відділ СУА в Норт Порті, Флорида.

Яра Ріпецька Фон Гельбіг

У ПАМ'ЯТЬ

В пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Музички**, чоловіка нашої членки Лариси Музички, 12-ий Відділ СУА, Парма, Огайо, пересилає зібраних \$600 дол. на Стипендійну Акцію СУА. Подаємо список жертводавців:

по 100 дол. – Надія Дейчаківська, Зенон і Дося Кріслаті, Ірина Руснак

по 50 дол. – Михайло і Ліда Балагутрак, Люба Кучевин, д-р Ігор і Ірина Махлай, Наталія Симс

по 25 дол. – Валентина Глук, Ольга Калюшка

20 дол. – Андрій і Люба Дем'янчук

по 15 дол. – Галя Погляд, Ольга Погляд

In lieu of flowers and in loving memory and of **Ivanna Maczaj** please accept my donation of \$120.00 for the UNWLA Scholarship Program.

Sonia J Heiber

Please accept this donation in the amount of 50.00 in the memory of **Ivanna Maczaj**.

Maria & Myron Antoniuk

Спасибі усім за благодійність!

Христос Народився!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530

Email: Mariapolanskyj@verizon.net

ЖОВТЕНЬ 2012

ТРИВАЛИЙ ФОНД

To the Dmytro, Maria & Olha Jarosewycz Memorial Fund \$1,000 is donated by Peter R. Jarosewycz

ДАТКИ

- 1,000 дол.** – д-р Володимир і Анна Рак
- 605 дол.** – Мирон і Марія Кукуруза
- 500 дол.** – Exxon Mobil Foundation matching Dr. Daria Lissy
- по 200 дол.** – Ірена Т. Рішко, Люба Заковоротна
- 100 дол.** – Андрій і Христина Тершаковець, д-р Роналд і Надія Літепло, Мирослава Кузіо
- 55 дол.** – Лідія Козак
- 50 дол.** – Pfizer Foundation matching Roberta Lombardino, Oksana Reynolds, Ірена Плис, Розалія Воробель
- 40 дол.** – Janet S. Sirski
- по 35 дол.** – Ольга Руденська, Оксана Б. Коропецька
- по 25 дол.** – Ростислав Мілянч
- 20 дол.** – Ярослав Волошук
- 15 дол.** – AT&T United Way – Andriy Khomenko
- 12 дол.** – AT&T United Way – Mark Bilowchtchuk
- по 10 дол.** – Олена Папіж, Ярослав Семків
- по 5 дол.** – Dr. Paul Carr, Адріяна Лешко, Анна Шуман

З НАГОДИ

З нагоди Золотого ювілею вінчання д-ра Романа і Анни Алиськевич складаємо 500 дол.

Ліда і Олесь Пясецькі

З нагоди Золотого ювілею наших друзів, д-ра Романа і Анни (Лялі) Алиськевич посилаємо в їх честь 100 дол.
Леся і Юрій Раковські

З нагоди 70-ліття нашого двоюрідного брата Андрія Масюка пересилаємо 75 дол.

Леся і Юрко Раковські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять **бл. п. д-ра Леоніда Мостовича** складаю 100 дол.
Христя Соневицька

В пам'ять **бл. п. Галини Пісецької Кохановської** складаю 100 дол.
Дана Кручак

В пам'ять **бл. п. Ярослава Кришталського** складаємо 250 дол.
Богдан і Лідія Гайдучок

В пам'ять **бл. п. д-р Ляристи Певної** складаємо 250 дол.
Богдан і Лідія Гайдучок

В пам'ять **бл. п. д-р Ляристи Певної** складаємо 200 дол.
проф. Роман і проф. Зірка Воронка

В пам'ять **бл. п. д-р Ляристи Певної** складаємо 200 дол.
д-р. Володимир і Анна Рак

В пам'ять **бл. п. д-р Ляристи Певної** складаю 50 дол.
Анна Бойчук

В пам'ять **бл. п. Анастазії “Нани” Сочинської** складають 200 дол.
д-р Ярослав і Віра Білинські

В пам'ять **бл. п. Івана Олексина** складаємо 30 дол.
Роман і Богданна Ковальчук

In memory of Mr. Ivan Oleksyn I am donating \$25.
Elizabeth Blackburn

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ

Додаток.

У статті «Діяльність 92-го Відділу СУА», журнал «Наше життя» за грудень 2012 р. с. 16, слід додати: «Щира подяка членці 92-го Відділу СУА д-р Марії Головінській-Чен за надзвичайно активну працю у відділі протягом багатьох років, а також її чоловікові д-ру Вілліаму Чену за його цікаві доповіді у нашій громаді на медичні теми.»

Татяна Рішко, голова 92-го Відділу СУА.

Вітаємо

Маріанну Онуфрик

нашу постійну дописувачку з України

з успішним захистом дисертації та присвоєння їй вченого ступеня

кандидата економічних наук.

Редакція журналу «Наше життя».

В пам'ять **бл.п. д-р Ярослава Музички**, чоловіка нашої членкині Лариси Музички, 12-ий Відділ СУА, Парми Огайо пересилає 100 дол. - д-р Мирон і Марта Боднар, 25 дол. - Микола і Дзвінка Голіян.

ФОНД ДОПОМОГИ СИРОТАМ В УКРАЇНІ

100 дол. Ірина Мігеліч через 12-ий Відділ СУА в Пармі, Огайо.
 50 дол. Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олександри Яськів**. Ольга Кобзар

ФОНД ДОПОМОГИ БАБУСЯМ

220 дол. 83-й Відділ СУА з Фонду бл.п. З. Нижанківського за 2011 і 2012 роки.
 100 дол. Іванна Пилипчак

З вдячністю і пошаною, Ірина Рудик, референтка СО СУА.

AID for IHOR LAKATOSH

\$ 100 - Kindly accept this donation in the name of my aunt, Anastasia Pryjma, in celebration of her - 90th birthday. Mrs. Pryjma is a longstanding member of the UNWLA, Detroit, Branch 76.

Maria Burcham

\$ 50 - Marceline Chomiak

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

470 дол. – замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Косович** членки 83-го Відділу СУА склали: по **50 дол.** – Володимира Біланюк, Ірина Куровицька, Катря Червоняк, Лідія Закревська, Галина Оберішин; **40 дол.** – Мотря Мілянич; **30 дол.** – Галина Романишин; по **25 дол.** – Лідія Черник, Ірена Далессіо, Марта Данилюк, Наталія Дума, Люба Михалевич, Люба Шатанська. Родині складаємо наші найщиріші співчуття.

*Н. Дума, голова 83-го Відділу СУА,
Л. Закревська, скарбник.*

200 дол. – з нагоди 45-ліття існування 92-го Відділу СУА. Управа складає сердечну подяку нашим членкам за жертвенну працю. Бажаємо усім членкам 92-го Відділу СУА і нашим друзям здоров'я і всього найкращого на майбутнє.

За управу Татіяна Рішко, голова.

По 100 дол. – 73-й Відділ СУА, Jaroslawa Stasiuk, Roma Kohutiak/Gudziak, Janina Pyltczak, Inia Tunstall, MD.

100 дол. – замість квітів з приводу відходу у Вічність **св. п. Ярослава Кушніра**, батька моєї приятельки та члена Екзекутиви СУА Віри Кушнір. Родині складаю сердечні співчуття. *Ліда Білоус.*

100 дол. – замість квітів з приводу відходу у Вічність **св. п. Марії Свідрук**, дорогої мами Дарії Дроздовської, члена Екзекутиви СУА. Дорогій Дарії складаю сердечне співчуття. *Ліда Білоус.*

50 дол. – з нагоди 60-ліття вінчання наших приятелів

Наді і Юрія Цегельських складаємо через 91-ий Відділ СУА. Ювілятам бажаємо многих і благих літ!

Евген і Богданна Михайлів.

По 50 дол. – Lydia Borysiuk, Bohdanna Mychajliw, Marta Pereyma, Olga Zazula, Luba Klachko, Oksana Mostowycz.

50 дол. – в пам'ять **Марії і Модеста Ріпецьких**. Анна Байляк.

По 40 дол. – Nadia Babiak, Bohdan Pochmursky.

\$25.00 – in memory of **Lesia Yaskiw**. Branch # 56.

\$25.00 – in memory of **Zofia Kaszycky**. Branch # 56.

По 25 дол. – Natalia Oleksyn, Marie Durbak, Oksana Lukasewycz-Polon, Ariadna Lapychak-Bach, Annette Sawycky, Iryna Ostapiuk.

По 20 дол. – Maria Lawro, Zoriana Klufas, Rostislav Milanytch, Irene Russnak, Oksana Trytjak, Mary Jarmoluk, Bohdanna Chudio.

15 дол. – Maryann Mysyshyn.

По 10 дол. – Bohdan Duchnycz, Vera Obuszcak, Olha Kowal, Natalia Lopic, Tatiana Didoshak, Zenia Kolody, Daria Baron, Martha Lomaga, Dr. N. Terebus Kmeta, Iwanna Strilbycky, Kateryna Rosandich, Anastasia Chomyk, Stefania Brezden, Jaroslawa Skypakewych, Zirka Rudyk, Marta Klymkowych, Nina Dan-chuk, Ina Dzerovych, Virlana Tkacz, Taissa Meleshko, Alexandra Kuc, Chrystyna Ferencevych.

По 5 дол. – Stefania Kis, Osyра Komarynsky.

Щедрим жертводавцям дякуємо за підтримку!

В пам'ять Іванни Білої

5 жовтня 2012 р. членки 76-го Відділу СУА працювали дорогою членку Іванну Білу, що відійшла у Божу вічність 29 вересня.

Іванна з Желішкевичів Біла народилася у Львові 10 березня 1921 р. Згодом родина Желішкевичів перебралася до Заліщиків, де Іванна провела свої юні роки.

Під час війни Іванна виїхала до Німеччини, там записала Стефана Білого. Після закінчення війни вони побралися, а в 1946 році народився син Орест. Восени 1949 року родина прибула до США та замешкала у Детройті. А вже в грудні того ж року народилася дочка Люба.

Як і в інших емігрантів, початки не були легкими і їм прийшлося перебороти чимало труднощів. Але згодом знайшли працю, помешкання і життя внормувалося. Чоловік Іванки в скорому часі активно включився в громадську працю, а Іванка допомагала йому у всіх починаннях. У 1956 році народилася дочка Рома.

Незабаром Іванка стає активною членкою Золотого Хреста та членом управи відділу. У 1967 році важка недуга забрала їм сина Ореста на 21-му році життя. Родина глибоко пережила цю втрату, але Іванна, як завжди, була

примірною мамою і присвятила своє життя вихованню дочок Люби і Роми, які стали справжніми громадянками і патріотками.

Втративши чоловіка у 1991 році, вона продовжує бути матріархом своєї родини і є улюбленою бабунею та прабабунею. Після виходу на пенсію, стала ще активнішою в громаді: вступила до Союзу Українок Америки та до Патріархального товариства.

Належала також до Товариства Лемків та Сеньйорів. У 76-му Відділу СУА була касиром.

Всі любили і поважали Іванну за її лагідну вдачу і за її готовність допомогти кожному. З великим жалем працюємо Іванну Білу. Наш відділ і громада втратили працювиту і жертвенну членку.

Покійна залишила в глибокому смутку дочку Любу з чоловіком Йосифом Мунтер, дочку Рому з чоловіком Бернардом Тобянським, внуків Гриця Мунтер з дружиною Кейті, Миколу Тобянського, Наталю Тобянську з мужем Святославом Пилипчак, Осипа Тобянського та правнуків: Аліс, Кейлі, Меґен, Павла і Джуді та брата Стефана Жалішкевича.

Родині Покійної складаємо глибокі співчуття. Нехай дорога пам'ять про Неї буде серед нас назавжди.

Рома Дигдало.

ДО УВАГИ МИСТЦІВ І ШАНУВАЛЬНИКІВ МИСТЕЦТВА!

Редакція журналу приймає фотографії доброї резолюції (у форматі JPG) з праць мистців українського походження, котрі будь-коли малювали або виставляли свої праці в США, для розміщення на обкладинці «Нашого життя». Просимо надсилати Ваші пропозиції та фото електронною поштою до адміністрації «Нашого життя» (office@unwla.org) та до нашого мистецького координатора Уляни Зінич (uzinych@comcast.net).

THE CHANGING SPECTRUM OF WHAT TO EAT AND NOT TO EAT

by Ihor Magun, MD, FACP

Food recommendations seem to be always changing. One year a food may be on the preferred list and the next one the nutritionists recommend limiting or avoiding it. Not only is it confusing for everyone, but it also fuels intense discussions in many medical circles.

Nutrition is a major factor in everyone's life. I would like to elaborate on some common foods that may be helpful or harmful.

- **Eggs** have been discussed for years. The question of how many whole eggs can be consumed is always the first one to be asked, and it is certainly a valid one. However, there is no one answer to this question. Eggs are one of the best sources of protein, vitamins, and minerals. The high content of amino acids in eggs further adds to their nutritional value. Protein is found in both albumin (white) and yolk, but it is more prominent in the albumin. It is one of the best body-building supplements and is incorporated in all body-building diets. Cholesterol is mainly contained in the yolk. If you have to limit oral cholesterol intake, use three egg whites in place of two eggs with the yolk. Because there is no cholesterol in egg whites, you can eat as many of them as you like. The various brands of egg whites sold in cartons are fine and contain the real egg. They are easy to purchase and store.

- **Bananas** have been referred to as the fruit of the wise. They are abundant, available all year round and contain natural sugars such as sucrose, fructose, and glucose as well as fiber. Eating a banana can give you an instant energy boost. One interesting fact is that bananas contain a starch that our bodies cannot absorb, which makes us feel full. This starch may help our bodies burn off fat, as it creates a chemical that forces the body to burn fat in place of carbohydrates. In addition, bananas contain a fair amount of vitamins and minerals.

- **Red meat** has always been a source of controversy and still is. However, no one can deny the

fact that it is an excellent source of protein, which will keep you feeling full longer (thus preventing you from reaching for less healthy snacks). Look for cuts that are lean and have the words "round" or "sirloin" in the label. Remember that the portion size should be no bigger than a deck of playing cards.

- The **grapefruit** controversy has been resolved, and the medical community now gives the following recommendation to individuals taking prescription medications: avoid any form of grapefruit (juice or fresh). This means no intake at all, even if you eat the fruit and take medications at different times. The presence of certain chemicals in grapefruit interferes with the enzymes that break down the ingested medications in our digestive system. Not all medications have been tested with grapefruit, but many have. Questions about specific medications could be directed to your physician or pharmacist. It may be better, however, to just avoid the possible interaction by not having the fruit.

- It would seem intuitive that for a **late-night snack**, a piece of fruit is just about the best choice. In fact, it isn't. Most fruits have a high carbohydrate index, and their ingestion at night causes our bodies to produce insulin to lower the input of glucose. This means that the fruit you eat at night will be stored in your body as fat. (Something we thought we would avoid!) Instead of fruit, choose a food that is of low carbohydrate content, like cottage cheese, a protein bar, or a small handful of nuts.

As always, recommendations are exactly that, and should never be more than a guide to optimal health. I hope you will take these recommendations and couple them with a good mental attitude and some physical activity. Have a great start to the New Year, and as always, I will do my share to keep you informed on innovations, suggestions, and advice to help you be at your best.

Diet Excuses

Chocolate is a vegetable. How, you ask? Chocolate is derived from cacao beans. Bean = vegetable. Sugar is derived from either sugar CANE or sugar BEETS. Both are plants, which places them in the vegetable category. Thus, chocolate is a vegetable.

СВЯТВЕЧІРНІ ПРИГОДИ

Спомин

Сонечко, що спішило за обрій, зачервонило край неба, ніби завстидалось, що ще затрималось, бо вчительській братії не терпиться залишити школу. Хоч занять нема сьогодні, але на святкові дні партія проводить наради, а то й просто заставляє бути на роботі, щоб не святкував хтось, не дай Боже, адже СССР – країна суцільного атеїзму.

Я, як і решта вчителів, сидів одягнений, лиш шапку надягнути на голову, як до вчительської зайшла секретарка і проголосила на весь голос:

– Вас, Дмитре Євгеновичу, і вас, Романе Михайловичу, викликають негайно прийти в райком!

– Ти не могла сказати, що мене вже нема? – з боєм в очах запитав у дівчини.

– Що ви собі дозволяєте, Дмитре Євгеновичу?! Вчите неправду говорити, «раз партія каже – треба, комсомол відповідає – єсть!» – процитував партійний лозунг директор.

В райкомівському залі формували бригади, що мали виїхати в села з метою не допустити там колядування, тобто, ганятися за дітьми-колядниками. «Боженьку, – думаю собі я. А то за що мені така напасть? Адже на мене в Івано-Франківську на Святвечір родина чекає!» Недарма кажуть, що одна біда за собою другу тягне – мене спарували з інструктором райкому партії Олексієм, якого ми вважали за кар'єриста та вислужника. Хоч був місцевим, але оженився з москалькою, що не хотіла ні слова сказати по-українськи, хоча народилася у Вінниці а виросла і вчилася в Дрогобичі. А ще пригадався випадок на Стрийщині, як пошепки хтось розповів в школі, де під час такої ж акції посіпаки били колядуючих дітей так, що один хлопчик став калікою. Ні, «таваріщі!» Я бити колядників не збираюся. Буду ходити і – крапка! З такими думками всівся в райкомівського «бобика» позаду Олексі.

Село зустріло нас освітленими вікнами у кожній хатині, тишею і ясною місячною погодою. Об'їхали ми декілька тихих вуличок, не треба було бути дуже здогадливим, щоб зрозуміти причину тієї тиші та пустоту вуличок – селяни за столами святкували Святвечір. Олексі зупинив авто біля великого цегляного будинку, сказав шоферові, що може їхати додому, а о першій годині вночі повинен приїхати за нами. Зраділий шофер так швидко газонував з місця, що я більше здогадався, ніж почув Олексіне повідомлення, що в цьому будинку мешкає голова колгоспу, якому ми зараз нанесемо візиту, і який знає, що ми

будемо в його хаті...

На порозі привітав нас господар хати, з гостинною посмішкою запросив до світлиці, де поралася біля накритого вишиваним обрусом стола жінка, в якій я впізнав вчительку місцевої школи.

– Прошу заходити і сідати, ми вже зачекалися вас, – допомагаючи нам роздягнутися, не сказала а проспівала господиня, – чим хата багата, будемо раді.

– А де діти? – запитав Олексі, – я їм цукерки приніс.

– Та пішли до діда й баби. Там вечеряти будуть, – знову проспівала головиха.

На столі було все, що повинно було бути на Святвечір: кутя, узвар, вареники, риба, гриби. Не зчулися, як пролетів час, і за вікном пролунав клаксон автомобіля – за нами приїхали. Вулиця зустріла нас морозним скрипом людських кроків та відлунням з-під вікон голосних колядок. Я аж рота розз'явив, так хотілося прилучитися до співу, бо в домі голови їли, пили, балакали, але на коляду було наложене табу, як я зрозумів, тому й дітей відправили до діда і баби. Що ж, треба зрозуміти і голову колгоспу, і Олексі – «корито» втратити не хочеться. Авось хтось заздрісний донесе.

Наступного дня ми з Ромком після примусового до обіду сидження в школі поїхали на поїзд. Дорогою я запитав товариша, як йому вчора велося в селі. Ромко спочатку спохмурнів, але раптом весело розсміявся, і я почув його святвечірні пригоди:

– Як ти бачив, Дмитре, вчора мене спарували з першим секретарем комсомолу, отим пришибленим Шуриком. Сиділо би собі оте нещастя в Харкові, так ні, прислали нам, як «укреплення савецьких кадрів».

– Та воно, Ромку, не з самого Харкова, а з якогось там закутка. Бачиш, яке воно миршаве.

– Та так. От приїхали ми в село. Шурик повів мене до директорки школи. Директорку ти знаєш. Вона вже в роках, стара дівка. Дала нам вечерю з пісних голубців, поставила півлітри «Столичної», щоб відкупитися від нас. Та де там! Шурик нажерся і поволік стару жінку з нами розганяти колядників, що вже заповнили своїми голосочками вулиці та подвір'я. Бігав, кричав, матюкався, верещав, що «релігія – опіум для народу». Ми мовчки ходили за ним, лиш директорка час від часу відрікалася від дітей, запевняючи Шурика, що ці колядники не є її учнями, а напевно прийшли з сусіднього села. *Закінчення на стор. 32.*

Yara Arts Group Presents *Koliada and Music from the Carpathians and Midwinter Night*

Koliadnyky of Kryvorivnia, led by Ivan Zelenchuk.
Photo by Alexander Khantaev.

In December of 2012, Yara Arts Group presented its new works with the *Koliadnyky* of Kryvorivnia. The *Koliada* is a winter ritual that now coincides with Christmas, but is much older in origin and symbolism. The oldest winter songs are preserved in villages high in the Carpathian Mountains, where the *Koliada* is considered to be the most important event of the year. Some people believe that spring and the harvest will not come to the village unless the songs are sung in every household. The songs are incantations that

assume the magical power of words: “What is said will be so.”

On December 8 and 9, Yara presented *Koliada and Music from the Carpathians* at the Ukrainian Museum in New York. The *Koliadnyky* sang traditional winter songs from the villages of Kryvorivnia and Verkhovyna. The event also featured the brilliant *troista* instrumental music from the Carpathians. Violinist Valerie Zhmud, bandurist Julian Kytasty and vocalist Eva Salina Primack joined the *Koliadnyky*.

On December 15, Yara presented *Koliada and Music from the Carpathians* at the Ukrainian League of Philadelphia. The *Koliadnyky* of Kryvorivnia were joined by Accolada the Ukrainian Chamber Choir of Philadelphia. Tickets included a \$5.00 donation to the UNWLA orphans fund.

On December 27-30, Yara presented its new theatre piece, *Midwinter Night*, with winter songs performed by the *Koliadnyky*, an 18th century Baroque folk *vertep* staged with Yara artists and a carnivalesque version of the *Koza* (Goat Songs), performed by the explosive Lemon Bucket Orchestra, a Ukrainian-klezmer-gypsy-super band from Toronto. Goat Songs celebrate the passing of the old year and its rebirth as the new. A wooden puppet of a goat dances, dies and is brought back

In Yara Arts Group’s Midwinter Night, in the section with the Nativity folk opera, Rachel begs the King (Ostap Kostyuk) for her son’s life. Music by Julian Kytasty, production created by Virlana Tkacz. Photo by Makoto Takeuchi.

to life because people believed: “Where the goat will dance that’s where wheat will grow.” *Midwinter Night* was directed by Virlana Tkacz and featured music by Julian Kytasty. Projections were done by Mikhaïl Shraga and Volodymyr Kliuzko, who were nominated for the New York Innovative Theatre Award for their work on Yara’s *Raven*.

Instruments played by the *Koliadnyky* include fiddle, played in the Carpathian style, and *trembita*—Carpathian mountain horn made of hollowed pine tree that has been struck by lightning and wrapped in birch bark. *Trembitas* are used primarily in the mountain pastures; in the villages they are only used during the *Koliada* and at funerals. The musicians also play *duda*, a bag pipe made from a goat, *tsymbaly*, a hammer dulcimer, and a variety of handmade Carpathian flutes.

Ivan Zelenchuk is the *bereza*, lead singer. He comes from an old Kryvorivnia family and is the son of Ivan Zelenchuk, whose handwritten notebook of winter songs has helped to preserve this tradition despite persecution under the Soviet rule. Now in his sixties, Ivan considers his involvement in the *Koliada* his personal mission. He met the members of Yara when they first visited the village in 2002 and took part in Yara’s *Koliada* workshop in Kyiv and shows in New York, Philadelphia, and Saratoga Springs. Mykola Zelenchuk, the son of Ivan, proudly carries on the tradition of his forefathers, both as a winter song singer and the best *trembita* player in the village. He also makes the traditional costumes for the winter song singers. He has taken part in Yara productions and was featured in its *Still the River Flows* and *Winter*

Sun at La MaMa in 2008 and 2010.

Mykola Ilyuk is a master fiddler and plays on most traditional instruments of the Carpathians, including the *trembita*. He is director of the renowned Hutsul instrumental ensemble and has his own museum of musical instruments from the area. He was the master fiddler for Yara’s *Winter Sun* and *Koliada* events in 2010. Vasyl Tymchuk plays the *tsymbaly* and teaches children to play Hutsul instruments. He has worked with Yara since 2010. Ostap Kostyuk plays the *duda* and various flutes, and represents the newest generation that has become expert in this ancient tradition. He was featured in Yara’s *Winter Sun* and performed in the 2010 *Koliada* events.

Yara Arts Group began its collaboration with traditional artists from the Carpathians in 2003, and has developed it into performances in Kyiv, Philadelphia and New York, as well as theatre pieces *Koliada: Twelve Dishes*, *Still the River Flows* and *Winter Sun* at La MaMa Experimental Theatre in New York. Photographs and video of the *Koliada* ritual in the village of Kryvorivnia have been exhibited at the RA Gallery in Kyiv, La Galleria, Ukrainian Institute in New York, Spring Street Gallery in Saratoga Springs, and a major art installation at the Ukrainian Museum in New York. To arrange a private concert with the *Koliadnyky*, call (212) 475-6474.

Yara’s *Koliada* events were made possible by public funds from New York State Council on the Arts, New York City Department of Cultural Affairs, Self-Reliance (NY) FCU, the Coca-Cola Company, La MaMa Experimental Theatre and Yara Arts Group’s numerous friends and donors.

Закінчення зі стор. 30.

Прийшовши на колійову станцію, заповнену пасажирами, Ромко продовжив розповідь:

— Коли десь з бічної вулички на дитячий лемент і викрики Шуріка вийшла група святково одягнених жінок, привіталися християнським привітом і запросили нас на коляду. А коли Шурік почав белендіти про «опіюм», одна з веселих молодичок запропонувала побавитися в сніжки і запустила снігову кулю в пику Шуріка... Я теж отримав свою сніжку в ніс, аж іскри сипнули з очей, от — добру силу мають селянки, скажу тобі! То не чекаючи на продовження цієї «гри», дав ногам знати. Відбіг на безпечну відстань і бачу, що Шуріка вже нагодували снігом і пхають грудами сніг йому за пазуху, за шиворот. Далі чую за жіночим сміхом, що Шурік, якому вдалося

виплюнути рештки снігу, заверещав таким пронизливим голосом, ніби порося недорізане: одна із молодичь розщипала йому пасок на штанях, щоб і туди всипати снігової каші. Цей вереск на якусь мить спантелечив молодичок і Шурікови вдалося вирватися з їх кола. Під голосний регіт Шурік, тримаючи в руках спадаючі штани, давав рекорд з бігу на середню дистанцію під захист райкомівського «москвичка»... Добре тобі, Дмитре, сміятися, а мені Шурік пригрозив, що вижене з комсомолу «за саботаж і дезертирство». То з роботою що буде?

— Не переживай. Він не такий вже дурний, щоб себе виставити на глум. Мовчати буде. А он і потяг наш. Чуєш, як всі вагони колядують. І ми собі нарешті душу відведемо з колядниками.

Дмитер Слутий.

Дорога українська дитино!

З кожним роком ти все більше пізнаватимеш всю величавість **Різдва** – найулюбленішого свята в усьому світі. Кожен раз будеш переконуватись, що народження Сина Божого українці вітають особливо радісно, чудовими звичаями і обрядами, які формувались століттями.

У різдвяному дійстві завжди беруть участь ангелики-діти, свійські звірята і пастушки, а також колядники, вертепники та віншувальники. Цариця українських полів – золота пшениця є найголовнішим символом у декораціях свята.

Пізнавай, бережи і з любов'ю передавай іншим поколінням величні різдвяні звичаї свого народу.

Після Різдва Христового другим празником є **Старий Новий рік**. Чому так це свято називається? Тому, що в Україні, а разом з нею і деякі українці за межами своєї Батьківщини, дотримуються старого християнського календаря. Різниця між старим і новим календарем становить два тижні. В цей день, тобто 14 січня юні щедрувальники віншують господарів і посипають пшеничкою їх оселі на щастя, на достаток. Найперше віншують найстаршим в родині бабусі і дідусеві,

потім всім іншим родичам і сусідам.

А напередодні Старого Нового року, 13 січня – день Преподобної Меланії. В цей вечір ходять переодягнені хлопчики і дівчата з виставами «Маланка» та «Коза».

На «Маланку» перевдягають хлопця, а на «Василька» (бо 14 січня святкують Святого Василя Великого) – дівчину. Між «Васильком», що є символом Нового року, і «Маланкою» лунають жваві і жартівливі перемовини, переспіви. На «козу» теж перевдягається хлопець, надягнувши виверного вовною навех козуха та козячу маску з крутими рогами. Коза символізує достаток в домі, тому люди щедро приймають у своїх оселях юних щедрувальників.

Ходить Ілля на Василя,
Носить пугу житяную,
А другу житяную.
Сюди махне, туди махне –
Усе житом заросте.

Уроди, Боже, жито, пшеницю
І всяку пашницю.
У полі зерно,
А в домі добро!

Господарі обдаровують хлопців-посівальників гостинцями (бубликами, піріжками, яблуками), жартома промовляючи: – Щоб коза нас не буцала.

А яким багатолюддям, урочистостями, молитвами і співом супроводжується обряд **Водохрестя!** В народі називають це свято **Йордан**, бо в річці Йордані Хрестився Ісус Христос. В цей день, що припадає 19 січня, освячують воду, яка зберігається свіжою до наступних Йорданських свят. Ніякі тріскучі морози не перешкоджають і малим і дорослим зібратись біля річок і озер і прославляти охрещеного Ісуса Христа, який єднає нас любов'ю і ніжністю, вселяє надію у кожне серце, у кожному родину.

В надвечір'я перед Йорданом родина ще раз сідає за святковий стіл з пісними стравами та з кутею – Щедрий вечір. На дверях і вікнах малюють хрестики – відганяють злі сили від хати. Дівчатка обходять оселі рідних і знайомих, щедруючи: «Добрий вечір, щедрий вечір, добрим людям на здоров'я».

Не забудьте, що від Йордану аж до Стрітіння Господнього слід вітатися: **Христос хрещается!**

А відповідати: **В ріці Йордані!**

Святослава Гой-Стром.
Мал. Святослава Левцицького.

КРАПЛИНКА

Казка

Жило собі Оленятко. Одного разу воно пішло до лісового струмочка попити води і раптом почуло голос:

- Оленятку, не пий мене, будь ласка.

- Хто це? Я нікого не бачу!

- Це я, Краплинка, що живе у струмку.

- Добре, я не буду тебе пити. Давай станемо найкращими друзями, - сказало Оленятко.

- Гарзд! - погодилась Краплинка.

З того часу Оленятко щодня приходило гратися з Краплинкою.

Так пройшло декілька тижнів. Але одного разу Оленятко прийшло до струмка, а Краплинки - нема! Воно почало гукати:

- Агов, Краплинко, де ти?

- Я тут, друже, у хмаринці, що в небі над тобою.

- Як ти там опинилася? - запитало Оленятко.

- Ти знаєш, - відповідає Краплинка, - що у природі є кругообіг води і кожна краплинка врешті стає частинкою хмари, а ще пізніше - падає з неї дощем і знову опиняється в струмку, озері чи ріці.

- Зрозуміло, значить скоро ми знову зустрінемось! - зраділо Оленятко.

Пройшло ще декілька днів і почав падати дощ. Визирнуло Оленятко у вікно і побачило на склі свою Краплинку. Тоді воно обережно перенесло її до струмка.

І друзі знову були разом.

Малюнки Святослава Левицького.

**Єва-Марія Онуфрик, 8 років,
М. Ірпінь, Україна.**

Новорічні вітання

СІЙСЯ, РОДИСЯ

Сію, сію посіваю,
З Новим роком вас вітаю.
Сійся, родися
Жито й пшениця,
І всяка пашниця,

Щоб в майбутній рік
Було більше, як торік.
А зате, що посіваю,
На дарунок ваш чекаю –
Не давайте копійки,
Щоб не дерли кишеньки,
А давайте папереві –
Будьте газди гонорові!

* * *

Я – маленький хлопчик,
Вилізу на стовпчик,
У сопілочку заграю,
Діточок позабавляю.
Ну, а ви за працю ту
Приготуйте коляду.

* * *

Я – Маланочка маленька,
І миленька, і гарненька,
І бажаю господині,
Щоби мала в своїй скрині
І доляри, й гривні.
Щоби повно добра мала,
Щоб Маланці трохи дала.
А зате у вашій хаті
Можу вам затанцювати
Із маленьким Васильком,
Затупаю каблучком.

* * *

Щедрівочка щедрувала,
І господарям казала:
Що на свята напекли,
Щоб мені того дали,
На кусочки не ламайте,
А ціленьке подавайте.

EWASKO FAMILY UKRAINIAN KOVBASA

Paul Ewasko

6 lbs. pork butts, trim off fat
2 lbs. round steak
2 lbs. smoked ham
6 to 8 garlic cloves, crushed
3 T. salt

1 tsp. black pepper
10 yards casing, washed
thoroughly and cut into
desired lengths

Cut meats into small cubes or grind meats on coarse blade. Place ingredients into meat mixture and mix everything together well. Place the mixture into casings and tie ends with strong white string. With a needle, prick each ring of korbasa along the entire length every two inches. Place korbasa in the refrigerator overnight. **Baking:** The following day put korbasa rings in a roaster with a rack. Fill with water to almost cover the korbasa. Bake uncovered in the oven at 350° for 1 and 1/2 hours or until most of the water evaporates and the korbasa are a delicate brown in color. Remember to baste the korbasa with the liquid from the roaster several times while baking. Remove korbasa from oven and let cool before eating or placing in refrigerator for enjoyment later.

BIGOS

Irena Pronczak, Irena Gramiak

1 lb. pork, diced
1 lb. veal, diced (or substitute
beef or pork)
2 lbs. beef, diced
2 lbs. korbasa

1 lg. head cabbage
2 to 3 lbs. sauerkraut
1/4 c. flour
3-4 onions, sliced

Brown pork, veal and beef. Thinly slice the onions and sauté in a large pot. Thinly slice cabbage, add to onions and cook stirring often until cabbage is limp. Add cubed, browned meats. Rinse the sauerkraut and add to mixture. Cook over low heat about 1 hour. Add flour to thicken if needed. Cut korbasa into strips: cut korbasa into 2-inch pieces, cut each piece lengthwise into 3 pieces, and cut each of those pieces lengthwise into 3 strips. Add korbasa to the rest, cook about 45 minutes. Refrigerate overnight, the flavors will develop better.

GRANDMA'S GOULASH

Guy Michaels

3 to 4 lbs. petite sirloin or
sirloin steak
1 med. onion
10 c. water or 6 c. water and 4 c.
beef broth
1 1/2 tsp. salt

1 tsp. pepper
3 to 4 bay leaves
5 to 6 whole allspice
5 to 6 whole cloves
1/2 c. all-purpose flour
4 T. paprika

To prepare, cut steak into 1-inch cubes trimming most of the fat and all grizzle (you may also ask your butcher to do it for you). Dice the onion. To cook, in a heavy pot or Dutch oven put in the onion, then the meat. Season with salt and pepper. Brown the meat on medium heat 15 to 20 minutes. Be sure to stir occasionally so as not to burn the onions or the meat. Add the water or beef broth and water. Add the allspice, cloves and bay leaves. Simmer for about 20 to 30 minutes.

Optional: Strain the meat, onions and spices, Whisk the flour into the remaining liquid. Bring to boil, then reduce the heat to medium-low and whisk in the paprika. Return meat to pot and turn heat to low for about 10 to 15 minutes. Season with salt and pepper to taste. Serve over noodles.

From Sharing Our Best (2011), a collection of recipes from Members, their families and friends of the UNWLA, Philadelphia Regional Council

MASHA ARCHER

extraordinary jewelry

'maria muchin'

Available at...

The Ukrainian Museum Gift Shop
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110 • 212-228-1947

also available online at...

www.ukrainianmuseum.org
www.masha.org
www.keithlipertgallery.com
www.pavaticollections.com
www.colletteconsignment.com
www.apassingfancy.com
www.axelsltd.com

visit www.masha.org for more venues and trunk show updates

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць – голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Уляна Зінич	– 1-ша заступниця голови
Анна Мацілінська	– 2-га заступниця голови для справ організаційних
Софія Геврик	– 3-тя заступниця голови для справ культури
Лідія Білоус	– 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Дарія Дроздовська	– кореспонденційна секретарка
Надія Цвях	– скарбник
Рома Шуган	– фінансова секретарка
Ольга Кузишин	– пресова секретарка
Віра Кушнір	– вільна членка
Марія Андрійович	– вільна членка

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Рудик	– суспільної опіки
Святослава Гой-Стром	– виховна
Роксоляна Місило	– мистецтва і музею
Марія Полянська	– стипендій
Ольга Дроздович	– архівар
Марта Пеленська	– екологія і здоров'я
Роксоляна Яримович	– вільних членок
Зоряна Гафткович	– вебсайт

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Оксана Фаріон	– голова
Ярослава Мулик	– членка
Рената Заяць	– членка
Марія Томоруг	– заступниця членки
Татіяна Рішко	– заступниця членки
Оксана Скипакевич Ксенос	– парламентарист
Лідія Слиз	– україномовний редактор журналу "Наше Життя"
Олеся Валло	– англійськомовний редактор

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Яхницька	– Дітройт
Ірина Бучковська	– Філадельфія
Галина Романишин	– Нью Йорк
Зінна Джус-ДеБол	– Північний Нью Йорк
Оксана Дац	– Нью Джерзі
Дарія Федорів	– Огайо
Любомира Калін	– Чикаго
Слава Горбата	– Нова Англія
Марія Кейд	– Центральний Нью Йорк
Орися Зінич	– зв'язкова віддалених відділів

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: Mariapolanskyj@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

*“УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ” – серія 3, ст. 3 – “UKRAINIAN DESIGNS.”
Взори з жіночих сорочок.*